

881

C3.YZ

UNIVERSITY OF
ILLINOIS LIBRARY
AT URBANA-CHAMPAIGN
CLASSICS

Digitized by the Internet Archive
in 2014

881
C34

DE CHARITONIS CODICE THEBANO.

Dissertatio inauguralis

quam

ad summos in philosophia honores

ab amplissimo philosophorum ordine Lipsiensi
rite impetrandos

scripsit

Hermann Franz

Franciscus Zimmermann

Mauricidorpiensis

Tubingia
Ex officina H. Laupp jr
1922.

Angenommen von der I. Sektion auf Grund der Gutachten
der Herren Heinze und Körte.

Leipzig, den 28. Oktober 1919.

Der Prokanzellar
F. Rinne.

S. 1—53 erscheinen gleichzeitig im Philologus Bd. LXXVIII (N. F.
XXXII) 1922 S. 330—381.

10870

881
C3.Yz

Classics

LIBRARY
UNIVERSITY OF TORONTO
TORONTO

Parentibus carissimis.

P 49140

Praefatio *).

Charitonis fabulam traditam esse totam unico codice Florentino saeculo XIII vel XIV p. C. n. intricatiore ac minutissima scriptura exarato constat inter omnes. Atque cum neque editores neque viri critici in recensendo illius opusculo posteriorum saeculorum sermonem satis respexissent aut observassent, sicuti ratio postulabat, genus dicendi auctoris proprium, utpote ab Atticorum usu multis variisque modis abhorrens, accidit, ut codex ille Florentinus ab omnibus viris

*) **Index librorum.** I. Editiones. H. Erotici scriptores ex nova recensione G. A. Hirschig. Parisiis 1856. — **hr.** Erotici scriptores Graeci rec. R. Hercher. I. II. Lipsiae 1858/1859, cuius editionis paginae et versus citantur. — **Χαρίτωνος τῶν περὶ Χαιρέαν καὶ Καλλιρρόην λόγοι ἢ** J. Ph. D'Orville publicavit. Amst. 1750. — **D R** Charitonis Aphrodisiensis de Chaerea et Callirrhoe amatoriarum narrationum libri VIII. ed. II. J. Ph. D'Orville publicavit etc. J. J. Reiske latine vertit. Lipsiae 1783. Quae siglis D et R notantur ad hanc editionem spectant. — **Jac.** Achillis Tatii Alexandrini de Leucippes et Clitophontis amoribus libri VIII. ed. Fr. Jacobs. Lipsiae 1821. — **Heliodori** Aethiopicorum libri decem ab J. Bekkero recogniti. Lipsiae 1855, cuius editionis paginae et versus citantur. — **Longi** Pastoralia graece et latine ed. E. E. Seiler. Lipsiae 1835. — **Loc.** Xenophontis Ephesii de Anthia et Habrocome Ephesiacorum libri V ed. A. E. Liber Baro Locella. Vindob. 1796.

II. Philologorum opera ad Charitonem pertinentia. **Abr.** Abresch, Fr. L.: Dilucidationes Thucydideae. Campis 1755. — **Cald.** Calderini, Aristide: Caritone di Afrodisia: Le avventure di Cherea e Calliroe. Romanzo tradotto da Aristide Calderini. Torino 1913. — **Cob. V. L.** Cobet, C. G.: Variarum lectionum. ed. II. Lugd. Bat. 1873. caput VIII p. 169—172. — **Cob. VIII.** Eiusdem „Annotationes criticae ad Charitonem.“ Mnemos. VIII (1859) p. 229—303. — **Gasda,** Aug.: Quaestiones Charitoneae. Diss. Olesnae 1860. — **Heibg.** Heibges, Stephanus: De clausulis Charitoneis. (cf. praef. sub fin. p. 333). — **hr 1858** Hercher, Rud.: Zur Litteratur der griechischen Erotiker. Fleckeisens Jahrbücher IV (1858) p. 153—165. — **Jak.** Jakob, Joseph: Studien zu Chariton dem Erotiker. Programm Aschaffenburg 1903. I. Teil. — **Nab. VI.** Naber, S. A.: Adnotationes criticae ad Charitonem. Mnemos. n. s. VI (1878) p. 190—214. — **Nab. XXIX.** Eiusdem: Ad Charitonem. Ibid. n. s. XXIX (1901) p. 92—99 et p. 141—144. — **Rich.** Richards, H.: Notes on the erotici Graeci. The Classical Review XX (1906) p. 21/3. — **Schm.** Schmidt, F. W.: Kritische Studien zu den griechischen Erotikern. Fleckeisens Jahrbücher CXXV (1882) p. 186—194. — **Wilamowitz-Moellendorff,** U. von

doctis minimi aestimaretur. Rem sese ita habere potest cognosci cum maxime ex eo, quod verborum contextus ab Hercheris, Cobetis, aliis spissa coniecturarum turba est obrutus. Floren-

G. G. A. 163 (1901) p. 30—34. — **W. Wilcken**, U.: Eine neue Romanhandschrift. Archiv für Papyrskunde und verwandte Gebiete I (1901) p. 227—254.

III. Philologorum opera ad artem grammaticam pertinentia. **Asser**, G. De Longi sophistae usu grammatico. Particula I. Diss. Vratisl. 1873. — **Bernh. Bernhardt**, G.: Wissenschaftliche Syntax der griechischen Sprache. Berl. 1829. — **Bl.-D. Blafß**, Fr.: Grammatik des neutestamentlichen Griechisch, 4. Auflage. Besorgt von A. Debrunner. Göttingen 1913. — **Cr. Croenert**, Guil.: Memoria Graeca Herculanensis Lips. 1903. — **Du Mesnil**, Adolf: Grammatica, quam Lucianus in scriptis suis secutus est, ratio cum antiquorum Atticorum ratione comparatur. Programm Stolp 1867. — **Fritsch**, Jos.: Der Sprachgebrauch des griechischen Romanschriftstellers Heliodor und sein Verhältnis zum Attizismus. Progr. Kaaden I. 1901. II. 1902. — **Kr. Krueger**, K. W.: Griechische Sprachlehre für Schulen I,⁵ (1875) ²,⁶ (1891) II,⁵ (1879) ²,⁴ (1894) Register ⁵ (1877) besorgt von W. Pökel. — **K.-B., K.-G. Kühner**, R.: Ausführliche Grammatik d. griech. Sprache I. 3. Aufl., besorgt von Fr. Blafß 1. Bd. Hannover 1890. 2. Bd. 1892. II. Teil 3. Aufl., bes. von B. Gerth, 1. Bd. 1898. 2. Bd. 1904. — **Lob. Lobeck**, Chr. Aug.: Phrynichi eclogae nominum etc. Lips. 1820. — **Mann**, Ewald: Ueber den Sprachgebrauch des Xenophon Ephesius. Progr. Kaiserslautern 1896. — **Mays**, Mayser, Edwin: Grammatik der griech. Papyri aus der Ptolemäerzeit. Lips. 1906. — **Meisterh. Meisterhans**, Karl: Grammatik der attischen Inschriften 3. Aufl. Berl. 1900. — **Nachm. Nachmanson**, Ernst: Laute und Formen der Magnetischen Inschriften. Uppsala 1903 (cf. praef. sub fin. p. 333). — **Rad. Radermacher**, L.: Neutestamentliche Grammatik. — **Rad. Dem. Demetrii Phalerii** qui dicitur de elocutione libellus rec. L. Radermacher Lips. 1901. — **Rohde**, Luc. Rohde, Erwin: Ueber Lucians Schrift Λοῦκιος ἢ ὄνος. Leipzig 1869. — **S. Schmid**, Wilhelm: Der Atticismus (cf. praef. sub. fin. p. 333.) — **Schmidt**, Jos. Schmidt, Guil.: De Flavii Josephi elocutione observationes criticae. Fleckeisens Jahrb. Suppl. XX (1894) p. 341—550. — **Schw. Schweizer**, Eduard: Grammatik der Pergamenischen Inschriften. Berl. 1878. — **Sex. Sexauer**, H.: Der Sprachgebrauch des Romanschriftstellers Achilles Tatius. Diss. Karlsruhe 1899. — **Sophokles**, E. A.: Greek Lexicon of the roman and byzantine periods. New York 1888. — **Thes.** Thesaurus linguae Graecae ab H. Stephano constructus edd. G. et L. Dindorf. — **Veitch**, W. Greek verbs irregular and defective. 4. ed. Oxford 1879. — **Wilke**, Gottl.: Clavis Novi Testamenti philologica. Lexicon Graeco-latinum in libros N. T. auctore C. L. W. Grimm. ed. IV. Lips. 1903. — **Win. Winer**, G. B. Grammatik des neutestamentlichen Sprachidioms. 7. Auflage Leipzig 1867. — **W. S. G. B. Winers** Grammatik des neut. Sprachidioms. 8. Aufl., besorgt von P. W. Schmiedel. Göttingen 1894.

Cetera suo loco citantur. Siglis F et Th codices Florentinum et Thebanum significavimus. Asteriscus (*) adhaeret eis locis, qui immerito a novissimo editore immutati sunt, cruce[m] (†) affiximus eis, qui sine ulla dubitatione sunt corrigendi. Ubi clausulas tractavimus, usi sumus tabula, quam Heibges p. 48/49 conguessit; atque non solum quoties clausula, de qua res est, compareat in universum, sed etiam quot in libro octavo viderit Heibges indicavimus.

tinās lectiones qui accuratius examinaverit, facile intelleget saepius quidem corrigendum esse illum codicem, non tamen tot locis, quot factum est ab editoribus aut ab aliis propositum. Id quidem certo certius potest dici rationes, quas viri docti huius aetatis sunt ingressi, utpote falsas plane esse rei-ciendas, quam rem alias amplius exponere mihi est in animo. Quae cum ita sint, de totius narrationis compositione itē diffisum esse memoriae Florentinae vix est, quod commemorem. Atque postquam anno p. C. n. 1898 repertus est codex Thebanus, qui appellatur, saeculo VII vel VIII p. C. n. conscriptus, non est mirum primum editorem communi opinioni in universum accessisse. Etenim cum nonnullis octavi libri, de quo solo agitur*), locis fragmentum Thebanum, nonnullis aliis codex Florentinus pleniorē verborum praebet contextum, putabat Wilcken textum integrum neutra memoria servatum esse, immo utrumque codicem narrationem continere a nescio quo redactore in angustum coactam. Inde peritissimus ille papyrorum editor est ausus reficere, quantum potuit, textum eius octavi libri partis, quae duobus tradita est codicibus. Praeterea idem vir doctus commendavit (cf. pag. 252), qua via coeperat, eadem totam perlustrare fabulam, sperans fore ut contingeret, ut aliis locis item recognosceretur manus redactoris. At brevi post, quam commentariolum de palimpsesto Thebano conscriptum Wilcken publici iuris fecerat, alterum fragmentum in lucem est protractum, papyrus dico Caranitanam, saeculi II p. C. n., quae tribus columnis quarti libri particulam praebet**). Et decem annis post fortuna favit Charitoni tertium, nam altera papyrus saeculi II vel III p. C. n. detecta est Oxyrhynchi alterius libri columnas duas continens***).

*) Cum singulas res optime exposuerit Wilcken, qui conferendus est in Arch. für Papyruskunde I (1901) p. 227 sqq., sat est memorare novum illud fragmentum brevi post, quam repertum est, misera sorte deperditum pertinere inde ab Hercheri pag. 148, 19 φησι Διονύσιος usque ad pag. 149, 31 Χαίρεας ἤνυσε τὸν et ab pag. 151, 13 Ἐρμοκράτης, cui verbo nonnulla antecedunt a codice F magis recedentia (cf. infra pag. 361 sq.) usque ad pag. 152, 27 ἐκ πλοῦ.

***) Cf. Fayūm Towns and Their Papyri by P. Grenfell, S. Hunt, G. Hogarth. Lond. 1900. Nr. 1 pag. 74—82. Quae papyrus exhibet verba inde ab 72, 4 πλεο]νεκτῶν usque ad 74, 27 ἐπόλησαν pertinentia multis lacunis interrupta.

****) Cf. The Oxyrhynchus Papyri Part VII. ed. S. Hunt. London 1910. Nr. 1019 pag. 143—146. Incipit haec papyrus voce φάφ]ου pag. 31, 1

Ut statim dicam, quae sunt gravissima: congruit utraque papyrus adeo cum Florentini codicis verbis, ut nemo non videat quasi primo obtutu non habere nos, quod nimis diffidamus memoriae Florentinae. Etsi non defuerunt, qui non adstipulerentur Wilckenio*), tamen post eum nemo diligentius inquisivit, quae ratio intercederet inter codices Florentinum et Thebanum. Quae quaestio cum plurimum valeat non solum in diiudicanda memoria sed etiam in illustrando stilo Charitonis, equidem mihi proposui illos duos codices inter se comparare, codicum discrimina perpendere, quid bonae frugis modo ex huius modo ex illius depromi queat memoria, quantum fieri potest, exponere.

Quo in opere conficiendo magnum cepi fractum ex indice verborum Charitoneorum accuratissimo, quem ipse congressi. Accedit, quod magna feci lucra cum e Schmidii celeberrimo libro, qui inscriptus est: „Der Atticismus in seinen Hauptvertretern von Dionys von Halikarnaß bis auf den zweiten Philostratus“ 4 Voll. Stuttgart 1887 ff., tum e Radermacheri, cui nomen est: „Neutestamentliche Grammatik. Das Griechisch des Neuen Testaments im Zusammenhang mit der Volkssprache“ Tübingen 1911. Neque praetermittam dissertationem a Stephano Heibges „De clausulis Charitoneis“ (diss. Monast. 1911) conscriptam, quam hic illic in rerum mearum usum contuli.

Tractatio.

Prima discrepantia quae occurrit est haec:

† 148, 21 ἡπίστατο οὐδέεν F [οὐ]-
 δε[ν ἡπί]σ[τατο Th I 4/5

Utra verborum collocatio sit genuina, non facile diiudicatur¹⁾ propterea quod utriusque collocationis numeri apte cadunt (de

(ed. Herch.) atque finitur voce ἡπίστατο pag. 32, 18 omissis verbis quae sunt inter ἡ φωνή pag. 31, 20 et ἀλλὰ 31, 32 posita. Quid de papyrorum memoria sentiamus, nostrae commentationi occasione data inseruimus; at amplius de ea re alio tempore dicemus.

*) E numero eorum, qui Wilckenio obstabant, imprimis nominandus est Udalricus de Wilamowitz-Moellendorff, qui summa cum sagacitate recta adumbravit paucis verbis in Goett. Gel. Anz. 163 (1901) p. 32—34. Post hunc dubitabat de illius sententia W. Schmid in Burs. annal. vol. 108 (1902) pag. 276 atque Calderini p. 222, qui tamen Florentini codicis memoriam minoris facit.

¹⁾ Haeret inter dubia W cf. p. 253.

elisione ἠπίσταται οὐδέν cf. Heibg. p. 51 sq., qui nostrum citavit locum). Tamen Thebanam lectionem praeferam²⁾, quae magis conspiret cum Charitonis consuetudine quam Florentina, ut docent multa exempla³⁾. e. g. cf. 78, 25 οὐδὲν ἔπαθον 83, 4 οὐδὲν δυνήσῃ χειρὸν παθεῖν 93, 13 οὐδὲν εἰδυῖαν 102, 16 οὐδὲν ἀπεκρίνατο; * 8, 12 ἢ γυνὴ μῆδὲν ἐπινοοῦσα τῶν γεγονότων⁴⁾ 15, 26 μῆδὲν ἀδικοῦσα 31, 6 μῆδὲν ταραχθῆς; praeterea cf. 74, 15. 110, 30. 114, 32. 145, 7. 153, 2. 4.

† 148, 22 ἐδόκει ἐδόκει καὶ
Καλλιρρόην παρῆναι F Καλλιρόην παρῆναι Th. I 7/8
Particulam καὶ a Florentino omissam optime quadrare ad loci sententiam nemo negabit. Accedit quod multis aliis locis idem usus deprehenditur, quem satis novimus e Novi Testamenti scriptis cf. Bl.-D. § 442, 12 p. 256. Nonnullos iuvat apponere locos quibus viri docti iniuste offenderunt: * 17, 13 καλὸς γε ληστής φοβηθεὶς καὶ γυναῖκα (hr. del. καὶ) * 33, 19 πιπράσκει καὶ ταλάντου τὴν βασιλέως χρημάτων ἀξίαν (hr. del. καὶ, at cf. Cald. 273, 3) † 73, 6 καὶ τὸν οἰκέτην ἀηδῶς ἐθεάσατο (καὶ deest in F; apte suspicati sunt editores Britannici illud exstitisse in Pap. Fay. II 30)⁵⁾ * 94, 17 θάρρει, δέσποινα, καὶ

²⁾ Thebani codicis clausula a nobis hoc loco prolata rarior est C, 1: 6,7%; VIII: 57^{ies}) quam Florentini (A, 1: 22,2%; VIII: 195^{ies}); atque disertis verbis affirmem elocutionem, stilum, alia saepius magis valere in textibus recensendis quam numeros. Itaque maxime cavendum est, ne numerorum gratia memoria mutetur aut lectio minus probabilis commendetur.

³⁾ Si excipias 103, 19 ἀνειδίσῃς δὲ μῆδὲν et 104, 10 εἶδε δὲ οὐδὲν ἕτερον ἢ χρυσὸν καὶ νεκρούς (at 91, 22 οὐδὲν ἕτερον διελάουον ἢ τὴν δίκην scriptum invenimus) omnibus locis collocatio verborum supra indicata exstat. Verum † 132, 16 ὀλίγον τε ἐπενόουν οὐδὲν (sic cum Cob. VIII 251 scribendum puto pro ἐπένθουν ἢ) propterea nihil ad nos facit, quod ibi Thuc. II 8, 1 imitatus est. Jak. 54 ἐπενόουν Cobeti probans ἢ particulam conservat dicens Charitonem Thucydidis locum non intellexisse. Si respexisset Luc. Nigr. 5 καὶ ἔλωσ μικρὸν οὐκέτι ἐπινοῶ; somn. 13 οὐδὲ ἀνθρώπους οὐδὲ ἐλεύθερον οὐδὲν ἐπινοῶν talequid ille non commendasset; cf. etiam Luc. Alex. ed. Jacob [Colonis 1828] p. 3.

⁴⁾ Hercherus non est laudandus qui est secutus R scribentem ἐπινοοῦσα, quo verbo noster nusquam usus est. Immo adhibet Charitonem in tali re verbum ὑποπτεύειν cf. 7, 14. 18, 10. 43, 21. 65, 8. 19. 66, 1. 106, 5. 122, 24. 136, 1. Praeterea notio „mente agitandi, cogitandi“ multo melius cum Callirhoes moribus congruit quam notio „suspiciendi.“ Item accipiendum est verbum ἐπινοεῖν in Polyb. IX 3, 7 πρὸς οὓς οὐδ' ἐπινοήσαντες οἱ αὐτοὶ ἦσαν ἀντιοφθαλμεῖν et in Luciani locis modo citatis nec non in Charitonis † 132, 16 a Cobeto emendato. ἐπίνοια 43, 1 similem notionem praebet.

⁵⁾ Nec aliter res se habet in † 73, 17 καὶ τις ἦδη καὶ τοῦ σώματος ἀπτόμενος αὐτοῦ. cf. pap. Fay. II 46. Edd. Britannici p. 81 ἦν pro καὶ proposuerunt non recte.

Χαιρέα (hr. recepit *Ki καὶ χαιρε.* at cf. D 481 ad 116, 7) * 113, 21 τῶν εὐαγγελίων ἀμείψεσθαι καὶ τὸν εὐνοῦχον ὑπισχνουμένη (καὶ del. hr.) 115, 16 ἐδεδοίκει δὲ μὴ καὶ πρὸς ἐκείνην Καλλιρόην κατείπη τοὺς λόγους (Cob. VIII 295 flagitavit καὶ μὴ) 121, 32 πολλὰ μὲν οὖν φέρειν καὶ πόλεμον ἄδηλα (Cob. VIII 297 articulum τὸν desiderat⁶) quem loco καὶ particulae inseri iussit) * 122, 8 ἔχαιρε δὲ ἐλπίζων ὅτι καὶ Καλλιρόη μένει (deletum καὶ hr. praef. pag. XIII revocavit) * 130, 27 μετὰ πάσης ἀδείας καὶ γυναῖκες ἐνταῦθα διήγον (hr. scripsit αἱ γυναῖκες at cf. D 576 ad 161, 9⁷). Ex quibus exemplis dilucide potest cognosci Charitonem particulam καὶ persaepe adhibuisse, ut aliquid eminentius faceret⁸). Respicientibus tandem nobis locum 93, 9 ἐπεὶ τοῖνον ὠρίσθη καὶ Καλλιρόην παρεῖναί, iam non erit dubium, quin W recta viderit cf. p. 253.

Quibus expositis videamus quae recta sit orthographia heroines nominis. Codicis Florentini scriba Chaerae uxori passim geminam, Thebani contra atque papyrorum librarii⁹) simplicem attribuerunt litteram ρ. Non deesse viros criticos qui alteram expungendam putarent haud ignoro, tamen testimonia e titulis temporum posteriorum attulit hucusque nemo¹⁰). Atque habemus re vera duos titulos aetatis imperatorum Romanorum, qui rectam servaverunt formam, cf. I. G. XIV 1727 et

⁶) Substantiva abstracta articulo saepius carent, cuius rei exempla attulit S. IV 65.

⁷) Nomina in numero plurali posita haud raro abiecerunt articulum cf. 6, 25. 20, 19. 32, 4. 75, 28. 150, 6 (cf. etiam S. IV 65). Quae cum ita sint, loci eiusdem generis non sunt mutandi cf. 46, 29 *μὲτὰ φίλων καὶ συγγενῶν*, quamquam 47, 29 articulus comparet (Cob. VIII 288 < τῶν >) 54, 30 *καὶ γυναῖκες* (Gasda 27 αἱ pro καὶ) 70, 32 *ἔπαθόν τι καὶ παῖδες* (absurdum est Naberii (202) < οἱ δις > παῖδες. * 75. 27 *γνώριμους* (hr. < τοὺς > γν.) 92, 9 *ὑπὸ φίλων καὶ συγγενῶν* (Cob. VIII 288 < τῶν >) 101, 7 *εὐνοῦχοι*: (Nab. 202 *οἱ εὐνοῦχοι*) * 107, 29 *ἐθυμίᾳτο πρόθυρα* (hr. < τὰ > πρ. fortasse propterea quod 7, 29 *τὰ πρ.* legimus scriptum; nil est mutandum).

⁸) Atque conferri possunt loci 48, 32. 105, 22. 118, 24. 145, 22; praeterea cf. infra pag. 340; 357, 68.

⁹) Cod. Theb. 9^{ies} (col. I 8. 28, III 3. 12, IV 24, V 22, VIII 8. 22. 26) Pap. Fay. 5^{ies} (col. I 11, II 15. 50, III 20. 50) O. P. 1019 quater (col. I 2. 11. 25; II 32).

¹⁰) Cf. U. de Wilamowitz G. G. A. l. e. p. 32, Not.; Croenert Arch. f. Papk. I 529; Schmid in Burs. annal. 108 (1902) p. 276, not.; Garin in Stud. Ital. XVII (1909) p. 453, not. 2; Fuhr B. ph. W. XXXI (1911) p. 894, qui primus titulum respexit (Arch. ἐφ. 1909 p. 244 publici iuris factum), sed fugit illum v. d. titulum citatum esse saeculi IV a. C. n.); Muenschner in Burs. annal. 170 (1915) p. 208.

2007.¹¹⁾ Accedit quod complurium auctorum eorundem temporum codices optimi simplicem exaraverunt caninam¹²⁾. Cum ex eis evadat, ut recta sit scriptura Καλλιρόη, quae ubique restituenda est obstantibus Wilckenio¹³⁾ Heibgesioque¹⁴⁾, in nostra commentatione breviorē formam semper invenis scriptam.

148, 24/5: ἐπεὶ δὲ εἰσῆλ-
θε , διηγῆσατο αὐ-
τῷ βασιλεὺς
πάντα τὰ γεγενη-
μένα F

ἐπεὶ δὲ ἤλ-
θεν, διηγῆσατο αὐ-
τῷ βασιλεὺς ἐξ ἀρχῆς
ἅπαντα τὰ γεγενη-
μένα Th I 12—16

Iam W praetulerat verbum compositum εἰσῆλθε p. 249, quem sequi non dubito collatis locis 103, 20. 137, 10. 138, 17. 152, 17. Verba ἐξ ἀρχῆς¹⁵⁾, quae in codice Th servata invenis, cum W recipienda sunt, quippe quae commode quadrent ad loci sententiam. Dionysius enim, qui maximo Callirhoes studio ardet, avide avet audire res gestas omnes ab ultimo initio repetitas. Simili modo de Chaerea p. 139, 8 dicitur καὶ πάντα ἀκριβῶς διηγῆσατο, nam Callirhoes magni interest scire, quas res gesserit Chaereas. At multo aptior est locus 153, 1, ubi Charito populum cupidissimum audiendi omnia singula, quae acciderunt, Chaereae eiusque uxori, dicentem facit haec: ἐρωτῶμεν¹⁶⁾, ἄνω-

¹¹⁾ Quorum in societatem venit nummus iam a Buttmano in „Mythol.“ I p. 239 citatus, quem hodie invenis in „Catalogue of Greek Coins. The Seleucid Kings of Syria“ edited by R. S. Poole. Lond. 1878 p. 41, Nr. 73. Saepissime in epigrammatibus eadem comparet scriptura.

¹²⁾ Cf. Dion. Hal. Antiqu. I 27. 62. Apollod. bibl. p. 82, 25. 132, 9. 10. 17. 22, 147, 2 (et Pediasim. p. 257, 6) ubi Wagner passim contra codd. auctoritatem gemellam edidit p. Pausan. VII 21, 1. 3. 4. 5, VIII 24, 9. 10, Ps.-Aeschin. epist. X 3. 4. 5, ubi Drerup codd. BVς sequi debuit cf. Fuhrium l. c.

¹³⁾ Cf. Arch. f. Pap. I 240, 1 et pag. 253 sq.

¹⁴⁾ A quo p. 83 clausularum respectu gemellam defensam esse litteram iam refutaverant Fuhr et Muenscher ll. cc.

¹⁵⁾ De locutione ἐξ ἀρχῆς cf. S. II 238.

¹⁶⁾ Erit operae pretium adscribere duo ad illum locum, quae notatu videntur esse digna. Imprimis est illustranda verbi notio, qua lapsus est Augustus Gasda 38. Etenim inest nostro loco verbo ἐρωτῶμεν vis rogandi non interrogandi. Eandem notionem potes invenire in N. T.¹ et LXX ll. scriptis cf. Thes. vol. III p. 2081 D Removenda est et altera Gasdae dubitatio, qui putet formam ἐρωτῶμεν „a sciolo aliquo interpolatam esse“. A scriptoribus, qui usi sunt sermone volgari, orationem indirectam, quae vocatur, saepissime evitatam esse scimus, quod idem cadit non solum in Atticistas (Rad. 130) sed etiam in Charitonem. Est igitur non mirum etiam id, quod ab aliquo rogatur, non indirecta

θεν ἀρξαι, πάντα ἡμῖν λέγε, μηδὲν παραλίπῃς. Etiam amplio-
rem formam ἄπαντα breviori πάντα praeferam, quod illa multo
facilius in breviorē potuit abire quam haec in amplio-rem.

† 148, 25 ἐν ἐκείνω δὲ τῷ καιρῷ F ἐν ἐκείνω δὴ τῷ καιρῷ
Th I 16/17

Considerantibus nobis Dionysium, quamquam brevi ante a rege
Persarum certior est factus sibi Callirhoen in perpetuum erep-
tam esse, tamen sibi constitisse eo ipso momento temporis,
quo id audivit, Thebana lectio magis arridet quam Florentina,
nam δὴ particula verba ἐν ἐκείνω τῷ καιρῷ significantius pre-
muntur quam δέ. Eadem vis inest illi particulae 36, 13. † 72, 30. 17)
107, 14 atque conferendus est S IV 551. Ceteroquin in codice F
δὴ saepius cum δέ permutatum est e. g. † 20, 15 ubi hr. verum
vidit (conferri potest 19, 23 ὠρμίσαντο δὴ . . .) neque praeter-
mittam † 32, 9, quo loco codicis οἷα δὲ in οἷα δὴ corrigendum
esse apparet ex O. P. II 42.

† 148, 26	φρόνησιν Δι-	μάλιστα Δι-
ονύσιος ἐπεδείξα-		ονύσιος ἐπεδείξα-
το καὶ παιδείαν ἐξάιρε-		το παιδείαν τε καὶ φρό-
τον	F	νησιν ἐξαιρέτων Th I 17/20

Florentini cod. verba per se sana esse nemo negabit. Tamen
quae in codice Th tradita sunt cum Charitonis stilo magis
convenire statim videbimus. De adverbio μάλιστα, quod deest
in cod. F, recte iudicavit W 250. Conferam cum nostro loco
111, 8 μάλιστα δὲ κωνηγεσίαις ἐξαιρέτως χαίρεις 18). Accedit
quod Thebani clausula φρόνησιν ἐξαιρέτων (C 1, 6, 7⁰/₀ VIII:
57^{ies}) melior est quam Florentini παιδείαν ἐξαιρέτων (C 8, 3, 9⁰/₀
VIII: 34^{ies}).

oratione reddi sed directa cuius rei magnus exstat exemplorum numerus
Charitoneus cf. 35, 10 θέσμαι σου, φησίν, ὃ θέσποτα, συγχώρησόν μοι τὴν
ἐμαντὴς τύχην σιωπᾶν; similiter 36, 7. 38, 12. 39, 1. 51, 32. 75, 10. 97, 7.
114, 12. 114, 31. 145, 17 (ubi Nab. 199 falso proposuerat <ἵνα> μηδὲν
ὀργισθῆς) 156, 28. 157, 11. Aequē bene nostro loco dictum est ἐρωτῶμεν,
ἀνωθεν ἀρξαι, neque ἐρωτῶμεν scioli est.

17) Loco citato codicis F τοσοῦτον iam Abr. 661 in τοῦτον emen-
daverat quod rectum esse testis est pap. Fay. II 17 et locis 13, 2. 62, 11.
143, 23 probatur; at δὴ codicis est lectio, quod fugit edd. Brit. p. 81.

18) Simili modo deest in codice F μᾶλλον † 32, 13 ut docet O. P. 1019
col. II 50 sq., qui locus conferri potest cum 153, 8 τὸ δὲ μὴ ῥηθὲν ὑπόνοιαν
ἔχει χαλεπωτέραν ἐξ αὐτῆς τῆς σιωπῆς.

† 148, 27/28	ὅσπερ γὰρ τις κεραυ- νοῦ πεσόντος πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. μὴ ταραχθεῖν, κάκει- νος	ὅσπερ γὰρ εἴ τις κεραυ- νοῦ πεσόντος πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ μὴ ταραχθεῖ, οὕτως F κάκεινος Th I 21—24
--------------	---	---

Optativus *ταραχθεῖν* quomodo explicandus esset nemo dixit neque quisquam dicere potest, cum Florentini verba sine dubio corrupta sint. Quod cum sentiret, Cobetus haud inepte proposuit scribendum esse *ταραχθεῖς*¹⁹⁾, quod accipere non dubitarem, nisi praesto esset Thebani codicis auxilium: εἴ τις μὴ ταραχθεῖ. Quae verba re vera e Charitonis fluxisse calamo mihi quidem ex eo apparet, quod item εἰ construitur in cod. Florentini altero loco (p. * 118, 4 εἰ δὲ μὴ πεισθεῖς, ubi hr. Jacobsii coniecturam ἦν (pro εἰ) non debuit probare²⁰⁾). Atqui notum est vel a veteribus scriptoribus eandem constructionem hic illic esse admissam (cf. Bernh. 399. G. Hermannii opusc. vol. I p. 275 sqq. Kr. 54, 12, 3). Quid? Num nostrum est, quae apud auctores praeiorum temporum raro, verum in communi, quae vocatur, dialecto saepius occurrisse constat, e textibus coniectura eicere? Minime. Praeterea satis compertum habemus in sermone vulgari antiquiorum optativum magis magisque evanuisse, quod idem proprium est sermonis Charitonei²¹⁾. Postremo notatu dignum existimo utroque loco a me citato exstare aoristi coniunctivum quam eandem observationem fecit Rad. l. c. in

¹⁹⁾ Participium cum particulo *ὅσπερ* coniungi, cuius rei e nostro duo affert exempla Cob. VIII 302, novimus e N. T. scriptis cf. Bl.-D. § 425, 3 p. 246. Post pronomem *τις* a Beckio adiectivum e. g. *γενναῖος* vel *ἀνδρεῖος* frustra esse desideratum testis est codex Th.

²⁰⁾ Ceteroquin Charito forma ἦν i. e. εἰν nusquam est usus; immo semper *ἂν* invenis scriptum. — Eiusdem constructionis exempla e scriptoribus temporum inferiorum attulerunt S. I 244 (et cf. Du Mesnil 22) IV 85. Bl.-D. § 376 p. 213. Rad. 162. Itaque restituenda est codicum memoria in A. T. *108, 12 εἰ — *γένηται*, quem ad locum cf. Nab. Mnemos. n. s. IV 329 et Sex. 35.

²¹⁾ Cuius rei, de qua infra amplius agendum erit cf. pag. 351, 55, unum exemplum afferre mihi liceat. Est mos apud veteres scriptores, ut in enuntiatis relativis a tempore historico pendentibus optativum adhibeant cf. Kr. 54, 7. Charito contra pag. *31, 28 scripsit sic: τὸ πλῆθος οὐκ εἶχεν ὃ τι πράξει (ab hr. in *πράξεις* depravatam). Idem usus notus est e N. T. scriptis cf. Bl.-D. § 368 p. 208. Praeterea cf. X. E. 395, 2 (et Mann. 29) ὃ τι πράξει βουλευόμενος et Hel. 149, 15 (et Fritsch I 33) πνεῦμα . . . τοὺς ληστὰς ἐνεπεπλήκει . . . ἐπηγε χρήσονται τῷ μεγάλῳ τῆς θεοῦ ἀπειρώς ἔχοντα.

titulis. His expositis nequeo accedere opinioni Wilckenii putantis scribae culpae attribuendum esse coniunctivum παραχθῆ (cf. p. 249).

Atque alterum est breviter absolvendum. Coniecerat recte hr. οὔτω, quod scribae negligentia perisse in codice F demonstratur memoria Thebana. At οὔτως legimus scriptum sequente consona ut aliis sex locis in codice F cf. 49, 5. 86, 11. 89, 8, 93, 16. *94, 19. 128, 16 Cuius usus cum exempla existant in titulis (cf. Nachm. 112), in papyris (Cr. 142. Mays. 242 sq.) in codicibus (cf. Cr. l. c. K.-B. I 296 sq.), non est, quod ad scholasticas regulas scribamus οὔτω. Itaque et *94, 19 οὔτως retinendum erat ²²).

148, 29.

ἀκούσας λόγων σκηπτῶ βα- ἀκούσας | λόγους σκηπτῶ βα-
ρυτέρων ρυτέρους Th I 26/7

Etsi concedendum est a Charitone verbum ἀκούειν multo saepius cum accusativo construi quam cum genetivo — ut in N. T.ⁱ scriptis (cf. Rad. 98) ²³) — tamen nostro loco secundum casum solum rectum esse apparet ex eo, quod omnibus eis locis, quibus verbum ἀκούειν coniunctum est cum plurali λόγοι, idem verbum constructum invenis cum genetivo non cum accusativo ²⁴). Locis 62, 11 et 143, 23 iam a W 249 citatis addere possumus 81, 8. 93, 31. 97, 9.

148, 30. ὅτι Χαίρεας Καλλι- ὅτι Χαίρε-
ρόην εἰς Συρακούσας ας ἀπάγει Καλλιρόην(ν)
ἀπάγει F [εἰς Συρακούσας]
Th I 28—II 1.

Thebani cod. lectionem longe anteponendam esse Florentini doct. Heibges p. 82 diserte exposuit, nam novae lectionis numeri aptius cadunt (εἰς Συρακούσας B 1, 15,8% VIII: 130^{ies} at εἰς Συρακούσας ἀπάγει B 11, 0,5% VIII: 6^{ies}).

²²) At aliis 6 locis οὔτω invenis cf. 51, 18. 99, 6. 107, 14. 114, 28. 118, 28. 149, 20. Restat, ut affirmem in pausa bis οὔτως ante consonam (95, 8. 145, 14) semel ante vocalem (150, 22) me vidisse. Verum plenior forma multo praevallet (17: 6) ut in N. T.ⁱ scriptis cf. W. S. § 5, 28 b.

²³) Accusativum 38^{ies} at genetivum 20^{ies} inveni.

²⁴) Iis quae exposuimus non repugnat 72, 30 τοῦτον δὲ τὸν λόγον — ἀκούσας. Atque cf. 22, 11. 53, 21. 85, 15.

149, 1

Καλλιρόην ἄν ἀπέ- και K[αλλιρόην ἀπέ]-
 δωκά σοι, Διονύσιε F δωκα ἄ[ν σοι, Διονύ]σιε
 Th II 8/9

Cum aliquantum gravitatis insit hoc loco usui nominis proprii Callirhoes, verborum collocatio, quam praebet codex F, sane genuina est. Ceteroquin iam veteres scriptores ἄν particulam sic posuerunt cf. KG. I 245²⁵). At και particulam male omisit codex F, qua de re conferas, quod supra pag. 335 dictum est²⁶).

149, 2 πᾶσαν γὰρ εὐνοίαν πᾶσαν [γὰρ εὐνοί]-
 εἰς ἐμὲ και πίστιν ἐπεδείξω F αν και πίστιν [ἐπε]δείξω
 Th II 10/11

Si cernere velis, quam recte legantur in codice F verba εἰς ἐμὲ, adeundi sunt loci hi 144, 23: πάντα πεποίηκας εἰς ἐμὲ δικαίως; 156, 20: και γὰρ εὐνοίαν ἐπεδείξαντο και πίστιν ἀληθεστάτην πρὸς ἡμᾶς; praeterea cf. 24, 8; 34, 23.

149, 3 τούτου δὲ ὄν- τούτου δ[ὲ ὄν]-
 τος ἀμήχανου F τος ἀδυνάτου Th II 13

Hic unicus est totius fabulae locus, quo exstat adiectivum ἀμήχανος, aliis contra 11 ἀδύνατος invenis scriptum. Quid? Num Thebani lectio ex Charitonis fluxit manu? Minime. Immo vitium est natum ex antecedente ἐδυνάμην. Notum est illud adiectivum et sermone comicorum (excepto Menandro), oratorum, Theophrasti, aliorum (cf. Passow-Cr. 372, 41 sq.)²⁷). At substantivo ἀμηχανία utitur noster bis cf. 51, 10 et 73, 27. Itaque adiectivum ἀμήχανος utpote rarius adhibitum sine ulla dubitatione defendendum est neque debuit haerere W p. 253.

²⁵) Cuius v. d. verba sunt haec: „Da ἄν den Modus näher bestimmt, so müßte es eigentlich diesem folgen, als λέγοιμι ἄν, ἔλεγον ἄν; öfter jedoch schließt es sich an dasjenige Satzglied an, auf welchem besonderer Nachdruck ruht.“ Tum exempla afferuntur.

²⁶) W autem particulam illam recte non intellexit dicens p. 243 „In dem Text, wie ich ihn oben vermutungsweise nach F hergestellt habe, ist das και vor Καλλιρόην in Z. 8 jedenfalls unrichtig, denn etwas anderes als Kallirhoë hätte der König ihm gar nicht „zurückgeben“ können. Es fragt sich nur, ob das eine unrichtige Zutat eines Schreibers oder vielleicht ein Residuum aus einer volleren Gestalt des Satzes ist, aus der dann die Worte des Florentinus durch Verkürzung entstanden wären.“

²⁷) Addam locum X. E. p. 365, 21 ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν τέθνηκε, φυγεῖν δὲ ἀδύνατον και τὸν μέλλοντα ἀμήχανον ὑπομῖναι γάμον.

149, 4/5	καὶ πρῶ- τος εὐεργέτης εἰς οἶκον βασιλέως ἀναγραφῆσιν	F	καὶ πρῶ- τὸν εὐεργέτην εἰ[s] τὸν οἶκον τοῦ βασι- λέως ἀναγραφῆσαι
			Th II 15—18.

Codicem Th, qui artificiosiore contineat constructionem, secutus est W 243 sq. At vehementer errat ille vir doctus²⁸⁾. Fabulam nostram qui perlegerit facile cognoscet Charitonem quam maxime accessisse ad genus, quod vocatur λέξις εἰρομένη, ex Herodoti sermone satis notum (cf. Grundmann 33 sqq.). Quod minime mirum est. Nam, ut taceam de sermone peculiari, in quo singula enuntiata per particulas δὲ et καὶ saepissime coniuncta fuisse omnes scimus (cf. Rad. 180. W. S. § 4, 1b p. 26)²⁹⁾, ipsi Atticistae eundem usum amplexi sunt (cf. S I 422 sq. II 299, 19. III 326 sq. IV 546). Itaque collatis locis 9, 17 Δὸς οὖν μοι σχολάζοντα σεαυτὸν καὶ ἀκούση μεγάλα πράγματα ὄλε τῷ βίῳ σου διαφέροντα; 48, 21 ζῆ Καλλιρῶν καὶ τυμβωρύχοι ἐκλεψαν αὐτήν. * 81, 2 ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν ὁ Διονύσιος — καὶ ἰδιολογίαν ἠτήσατο μόνος³⁰⁾, iam non erit dubium, quin parataxis Florentina Charitonis sit³¹⁾.

Ex eadem sententia velim diiudicare verba εἰς οἶκον βασιλέως obstante W, qui rursus Thebani lectionem εἰς τὸν οἶκον

²⁸⁾ Eandem discrepantiam iterum infra habes (cf. Theb. col. VII 13 VIII 2 = pag. 372 et 374 nostrae commentationis) et eo magis mirum est, quod Wilcken a recta via aberravit.

²⁹⁾ Praeterea consulendi sunt Morosi, Studi sui dialetti Greci 157 Pfister, Wochenschr. für class. Philol. Vol. XXVIII (1911), p. 809—813. De καὶ particula in talibus adhibita cf. Bl.-D. § 442, 4 p. 255.

³⁰⁾ Quo cum loco apte potest conferri exemplum e Luciani de electr. 88 iam a S I 422 citatum: Φαέθοντα γενέσθαι Ἡλίου παῖδα καὶ τοῦτον αἰτήσαι. At vocem μόνος hr. expungere non debuit. Existunt complures alii loci e quibus evadit, ut noster pleonasmum illum ex Herodoti historiis notum et ab Arriano cummaxime amatum (cf. Grundmann p. 20 sq.) ipse quoque admiserit. E. g. cf. 24, 12 δακτυλίδιον μικρὸν et 138, 23 πρώτη ἤρξατο λέγειν. Qua re non est, quod mutemus 15, 7 τὰ δὲ περὶ Καλλιρῶν δευτέραν ἄλλην ἐλάμβανε παλιγγενεσίαν (Cob. VIII 252 δευτέραν ἄλλην deleri iubet). * 42, 4 ἐπέστη δὲ αὐτῆ εἰκὼν Χαιρέου πάντ' αὐτῷ ὁμοία μέγεθος τε — εἰκῶτα (hr. Abr. 611. Cob. V. L. 171 hr. dell. ὁμοία. cf. etiam infra pag. 358, 72) * 60, 19 ὁ δὲ Χαιρέας οὐδὲν εἶπεν ἀλλ' ἄμα εἰσῆγγεν (Cum hr. ἄμα deleverit, Headlam (Journ. of philol. XXIV (1895) p. 266 puta ἀλλ' ἄμα corruptum esse ex ἀλλ' α' μὲν i. e. ἀλλὰ πρῶτον μὲν) * 78, 1 κα μόνος ἐπ' ἐρημίας γενόμενος (hr. expunxit μόνος).

³¹⁾ Cf. etiam Aristid. rhet. II 3, 16 qui dicit coordinationem signum esse sermonis simplicis, quem Graeci ἀφέλειαν appellant.

τοῦ βασιλέως praetulit afferens * 133, 11 ἀναγράφω ³²⁾ σε, εἶπεν, εὐεργέτην εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμόν, qui locus ad nostrum nihil facit. De locutione εἰς οἶκον βασιλέως duo dicenda sunt: primum observamus apud Charitonem saepius et nomen, a quo genetivus pendet, et genetivum ipsum articulo carere cf. 33, 1 γάμους δούλης 99, 28 γάμου διάλυσιν 113, 28 δούλον βασιλέως ³³⁾ 139, 5 εἰς ἀνάγκην κατέστην αὐτομολίας. Deinde de rege Persarum statuimus a nostro articulum modo positum esse modo omissum; quare non est laudandus hr., qui non minus 23 locis delevit articulum ³⁴⁾. At mirum est, quod sensit W 244 de Thebani τοῦ βασιλέως. Putat enim vir ille doctus μεγάλου excidisse. Quod quam pravum sit vel ex eo cognosci potest, quod rex Persarum aliis praesentibus ne uno quidem loco ipse de se ipso locutionem ὁ μέγας βασιλεύς ³⁵⁾ usurpat.

³²⁾ Nostro loco respecto hr. ἀναγράφω edidit, frustra ut puto. Data occasione nonnulla proferam de tempore praesenti, quod hic temporis futuri loco adhibitum invenimus. Qui usus, cum apud veteres auctores satis raro occurrat, a scriptoribus seriorum temporum magis magisque adamatur (cf. Bl. D. § 323 p. 187. Rad. 124) idque ita, ut ne attici-stae quidem eo se abstinerint (cf. S. II 52. IV 75. 619; Sophokles p. 44. 46). E Charitonis fabula multa afferri possunt exempla, de quibus viri docti immerito dubitaverunt cf. 44, 8 (Nab. 198 ἀποφανοῦμαι); 73, 27 (H. ἀξουσιαν. cf. etiam hr. 1858, 158. Cob. VIII 279 ἀγῶσιν); 105, 17 (Proposuit Abr. 586 praeter alia προσέσται); 116, 8 (Cob. VIII 296 ἔσται); * 122, 8 μένει (hr. μνεῖ at 76, 29 futurum tempus comparet); 128, 24 (Cob. VIII 251 πιστεύσομεν); * 133, 11 (hr. ἀναγράφω); 135, 1 ὑπομένω (Rich. 23 περιμενῶ) 141, 26 (Nab. 211 ἀν ἀγοι. Jak. 57 ἀξει); * 143, 11 (H. hr. διαμνεῖς); 146, 17 (Nab. 211 ἐκδέξεται). De Heliodori usu eodem egit Fritsch I 30. — Verbum ἀναγράφειν Jacob illustravit in editione sua Alexandri Luciani Colonis 1828, p. 4 (ad cap. 1) et D 624 ad 184, 2.

³³⁾ Simili modo 21, 18 περίεργον γὰρ ἀνθρώπου φύσει legitur, neque est quod sequamur Cobetum VIII 254 ἀνθρωπος φύσει scribi iubentem, quamquam comparet * 53, 25 φύσει δὲ φιλόζῳόν ἐστιν ἄνθρωπος ab hr. in ἀνθρώπος depravatum. Caveant editores, ne omnes locos ad idem σχῆμα corrigant. De articulo in talibus omissio cf. S IV 66.

³⁴⁾ Cf. * 81, 28. * 82, 5. * 29. * 88, 20. * 91, 26. * 97, 4. * 100, 28. 102, 10 (= ed. Par. 472,7). * 111, 15. * 112, 26. * 116, 2. * 116, 24. 118, 15. * 119, 18. * 26. * 120, 22. * 121, 1. * 25. * 124, 27. * 127, 22. * 140, 8. * 141, 13. * 147, 24. Ceteris contra 139 locis deest articulus. At Hercheri rationes eo magis vituperandae sunt, quod vel optimis auctoribus videtur placuisse ita loqui cf. Kr. 50, 3, 7 et Thes. II p. 166 A, etsi concedendum est in titulis Atticis regi Persarum articulum non attributum inveniri cf. Meisterh. 230, quam rem nescio quo pacto nemo, quantum scio, accuratius inquisiverit. De posteriorum usu invenis nonnulla apud Schaeferum in Mel. crit. p. 4 et 65 sq. et apud Jacobitzium in editione Timonis Luciani (Lips. 1831) pag. 61 (ad cap. 42).

³⁵⁾ Loco 152, 9 a W arcessito adnumerandi sunt hi: 38, 6. 47, 5. 48, 28. 70, 23. 107, 2. (in soliloquio) 114, 3. 18. 29. 118, 20. 123, 29. 138, 19. 144, 1. 146, 26. 152, 5

Quibus omnibus perpensis non est quod relinquamus memoriam Florentinam.

149, 5 προσεκύνησεν ὁ Διονύσιος F προσεκύνησε Διο|νύσιος
Th II 19

Hanc discrepantiam certis argumentis diiudicare nequeo, praesertim cum Charitonem articulo magna cum licentia uti primo obtutu videas. Tamen silentio non praeteream me multos vidisse locos, in quibus noster rem ita instituit, ut ei nomini proprio addiderit articulum, cui antecedit initio enuntiati forma verbalis, contra non addiderit, quod secuta est. Pro multis pauca arpono: 24, 30 Θήρων δὲ τῆς δεξιᾶς λαβόμενος; 26, 14 Λεωνᾶς δὲ κελεύσας; 33, 30 Λεωνᾶς δὲ χαρίσασθαι τῷ δεσπότῃ βουόμενος; 34, 15 Λεωνᾶς δε παραλαβών. 100, 26 Μιθριδάτης μὲν προσεκύνησεν; 133, 15 Διονύσιος δὲ προσεκύνησε. Alterius generis sunt: 25, 5 Ἀμείψασθαι δὲ θέλων ὁ Λωνᾶς ³⁶⁾; 27, 24 ἔχαιρεν ὁ Λεωνᾶς; 29, 25 προσκυνήσασα δὲ ἡ Καλλιρόη; 87, 10 προσκυνήσας οὖν ὁ Μιθριδάτης 90, 31; προσκυνήσας ὁ Διονύσιος, quorum in societatem venit noster locus. Talia firma esse argumenta nemo dicere audebit ³⁷⁾. Unum tamen quaero: utrum scriba facilius omittere potuit articulum an ponere de suo? Illud sane. Qua re nemo vituperabit nos, qui hoc loco Thebanam aspernemur lectionem.

† 149, 5/7 καὶ χάριν ὁμολο- γήσας ἔχειν ἔσπευ- δεν ἀπαλλαγῆναι καὶ δακρύων ἐξου- σίαν ἔχειν F	x[αί] χάρ(ιν) ἔ- μολογήσας [ἔσπευ]- [δεν ἀπαλλαγῆναι] καὶ δακρύων [ἐξου]- σίαν ἔχειν Th II 20—24
---	--

Recte collegit W 250 e versuum 21 et 22 spatiis post ὁμολογήσας in Thebana memoria non exstitisse verbum ἔχειν, quam dittographiam agnoverat dudum hr. (quem cf. 1858, 164). Locutionis χάριν ὁμολογεῖν exemplis a W 250, 1 allatis addam Luc. pro lapsu c. 15 χάριν δὲ ὁμολογῶ τοῖς θεοῖς et nostri 39, 13 χάριν ὁμολόγησον ὑπὲρ ἡμῶν Διονυσίω.

³⁶⁾ Quo loco doct. Heibges p. 75 articulum delendum censet respectu clausulae. At clausulam, quae vocatur heroica, Charito saepius admisit, quam observavit Heibges e. g. cf. 56, 22 ἀλλ' ὁμολόγησαν ὁ Θήρων.

³⁷⁾ Nonnullis enim, etsi perpauca, locis istam regulam neglectam vides esse e. g. cf. 15, 32 ὁ δὲ Θήρων φυλάξας.

149, 7 sq. Στάταιρα τήν ἐπιστο-
 λήν ἡσυχῆ δίδωσιν F
 Στά[τειρα ἡ]-
 συχῆ τήν ἐπ[ιστο]-
 λήν ἐπιδ[ίδωσιν]
 Th II 25—27

Verba ἐπιστολήν ἐπιδιδόναι terminum technicum, qui vocatur, esse putat W 250, quod exemplis vellem probasset. Invenimus verbum simplex non solum apud nostrum 78, 27. 108, 12. 146, 8. 148, 8 (qui locus ad nostrum spectat)³⁸⁾ sed etiam apud alios, idque ita, ut idem scriptores, sicut rursus noster 80, 2 et 146, 7, verbum compositum ἐπιδιδόναι admiserint. Scribit, ut exemplo utar, Diodorus XIV 47, 1: δοῦς ἐπιστολήν πρὸς τὴν γερουσίαν atque idem l. l. § 2 τὴν ἐπιστολήν ἐπέδωκε τῇ γερουσίᾳ³⁹⁾; Deinde Plutarchus conferendus est, qui usus est verbo simplici Mor. p. 533 B διδοῦς πρὸς Διονύσιον ἐπιστολήν, at verbo composito idem: Vit. Alex. 19 ἐκαίνω μὲν ἐπέδωκε τὴν ἐπιστολήν. Praeterea Florentina lectio meliorem exhibet clausulam ἡσυχῆ δίδωσιν (A 1. 22, 2% VIII: 195^{ies}) Th contra: ἐπιστολήν ἐπιδίδωσιν (B 3. 3, 6% VIII: 44^{ies}). Quae cum ita sint, neque verborum collocationem neque compositum Thebani commendare possumus.

149, 11 εἶτα ἀνοιξας
 τῷ στήθει προσειπίθει τῷ στήθει προσειπίθῃ | ξαίτο
 (scil. τὴν ἐπιστολήν) F Th III 6—8
 Suo iure W 249 εἶτα anteposuit. Ceteroquin πρῶτον cum εἶτα copulatum vides 97, 25 sq. 105, 15. 112, 24, quibus addam τὸ μὲν πρῶτον — εἶτα 89, 13 et πρῶτον μὲν — εἶτα 87, 4.

Doct. W 244 προσεπτύξατο tueri mavult, quod num recte fecerit, statim videamus. Negat Wilcken locum 44, 5, quo de Callirhoa legitur τὴν εἰκόνα Χαίρεος τῇ γαστρὶ προσέθηκε, conferri posse cum nostro, quo Callirhoe quasi praesens ficta sit. Immo alter locus cum altero maximis vinculis et propinquitatis et affinitatis est coniunctus. Hic non minus quam illic videmus verba fieri nescio cuius vehementer excitati ad pignus quoddam amoris, cuius in locum illic Callirhoe tenet anulum Chaereae

³⁸⁾ In locis sibi respondentibus Charito libenter eadem verba adhibet, ex quo iterum evadit, ut nostro loco verbum simplex consulto posuerit. Alterum exemplum mox afferemus.

³⁹⁾ Variam lectionem ἀπέδωκε Vogel praeferre non debuit coll. Act. 15, 30 ἐπέδωκε τὴν ἐπιστολήν.

imagine ornatum, hic Dionysius epistolam Callirhoes manu scriptam. De Florentiui imperfecto Wilcken nihil protulit, tamen coniecerit fortasse quispiam tempus illud falsum esse. At in sermone communi tempora inter se vehementer mixta esse quis est quin sciat? Quam licentiam apud scriptores temporum imperatorum Romanorum omnes excessisse terminos docuit exemplis congestis Rad. 122 sqq. In nostrum usum conferas eiusdem annotationem 2, qua invenis testimonia, e quibus dilucide apparet tempus imperfectum loco aoristi poni posse. Neque desunt apud Charitonem exempla, quae novissimus editor fere omnia de suo immutavit ⁴⁰). Verum de Thebani constructione τὴν ἐπιστολὴν τῷ στήθει προσεπτύξατο aliter sentio. Veniet, auguror, qui comparet Sophoclis notissimos locos duos: Trach. 767 προσπτύσσεται πλευραῖσιν ἀρτίκολλος — χιτῶν ἅπαν κατ' ἄρθρον et Ant. 1237 ἐς δ' ὑγρὸν ἀγκῶν ἐτ' ἔμφρων παρθένω προσπτύσσεται. Verbum προσπτύσσεσθαι, cum neutro loco cuiquam offensionem sit, nostro, etsi plane non est reiciendum, tamen mihi non arridet. Nam de epistola, quam aliquis pectori suo applicat vix potest dici προσπτύσσεσθαι. Quod si voluisset Charito, loco 44, 4 — nostro persimili — eodem verbo esset usus. „At addita vides“ dicat, qui cum Wilckenio facit, „verba ὡς ἐκείνην παροῦσαν; quapropter praestat lectio Thebana“. Immo contrarium est rectum. Timeo enim, ne fugerit illum supra exstitisse enuntiatum (p. 44, 5 sq.) ἰδοὺ τρεῖς ἐγεγόναμεν ἀνὴρ καὶ γυνή καὶ τέκνον; ille vero ἀνὴρ illic redditur imagine Chaereae, quae anulo adhaeret non minus quam hic Callirhoe epistula ab eadem femina scripta. Florentini verba propius accedere ad nostri stilum, quis est quin videat?

Locis hucusque a nobis tractatis leviores insedebant discrepantiae atque Thebanas lectiones recipere potuimus totiens, quotiens debuimus defendere codicem Florentinum, cui sub finem partis absolutae magis magisque fides erat danda. Quod vix forte factum: appropinquavimus paulatim ad locum memoriae Thebanae, quae magis recedit a Florentina. Eo ipso

⁴⁰) E. g. cf. 103, 10 Μιθριδάτης μου κατηγορεῖ (ubi Gasda 30 κατακρατεῖ sive καταδικάζεται: scribi iubet); * 132, 6 καὶ εὐθύς ἔργον ἐγένετο ὁ λόγος (hr. ἐγένετο); * 144, 29 ἔγραφε δὲ καὶ Χαίρεας ἐπιστολὴν (hr. ἔγραψε); * 150, 8 καὶ ταχέως ἐμήνυε (hr. ἐμήνυε). cf. etiam Kr. 53, 2, 1. S I 239. Du Mesnil 10.

maxime nisus est Wilcken sperans fore ut posset demonstrare duplicem nos manibus tenere redactionem. At considerantibus nobis codicem alterum ab altero in parte modo recognita valde haud differre vix vera videtur esse illius viri doctissimi opinio. Iam rimemur locum ipsum.

Cod. F 149, 12—21

καὶ ἐπὶ πολὺν

χρόνον κατεῖχεν

ἀναγινώσκειν μὴ

δυνάμενος διὰ τὰ δά-

κρυα· ἀποκλαύσας δὲ

μόλις ἀναγινώσκειν

ἤρξατο καὶ πρῶτόν γε

16 Καλλιρόης τοῦνομα

κατεφίλησεν, ἐπεὶ δὲ

ἤλθεν εἰς τὸ 'Διονυ-

σίῳ εὐεργέτῃ' 'οἰ-

μοι' φησὶν 'οὐκέτι' ἀν-

δρί. —

ἄνδρι. —

'σὺ γὰρ εὐεργέ-

της ἐμὸς, τί γὰρ ἄ-

ξιον ἐποίησά σοι;'

'Ἡσθη δὲ τῆς ἐπι-

στολῆς τῆ ἀ-

πολογίᾳ καὶ πολ-

λάκις ἀνεγίνωσκε

τὰ αὐτά· ὑπ-

26 εδῆλου γὰρ ὡς ἀκου-

σα αὐτὸν καταλίποι. Οὕτω

κοῦφόν ἐσ-

τιν ὁ ἔρωσ καὶ ἀναπεί-

θει ῥαδίως ἀντερᾶσθαι

Cod. Th col. III 9—IV 2

ἐπὶ πολὺ(ν)

δὲ χρόνον κατέχω(ν)

10.

αὐτὰ ἀναγείνωσκει.

'Καλλιρόη' — κατεφί-

λησε τοῦνομα —

'Διονυ-

σίῳ εὐεργέτῃ' — 'οἰ(μ)-

μοι τῷ ἀνδρὶ οὐκ ἔ-

χω' — 'χαίρειν' — πῶς δύ-

ναμε σοῦ διεξενυ-

μένος; — 'Σὺ γὰρ ἐμὸς

εὐεργέτης, τί γὰρ ἄ-

ξιον ἐποίησά σου;'

Ἡσ.ε.ιο δὲ τῆς ἐπι-

στολῆς πρὸς τὴν ἀ-

πολογίαν καὶ πολ-

[λά]κις ἀνεγίνωσκε

[κα?]τὰ τὰ ῥήματα. 'Ε-

[πίσ?]θη γὰρ οὕτω ἀκου-

[σα κα]τέλιπεν. Οὕτω

[δῆ?]φύσει κοῦφόν ἐσ-

[τι]ν ὁ ἔρωσ καὶ ἀναπί-

[θι] ῥα[δ]ίως ἀντερᾶσθαι

15

20

25

Col. IV.

Quod attinet ad narrationem ipsam: distat cod. F a codice Th duabus potissimum rebus. Primum: lacrimas prorumpere Dionysio, dum legit epistolam, in Th omnino non commemoratur. Porro hoc interest inter F et Th, quod in illo Dio-

nysius ex epistula nihil recitat nisi initium inscriptionis: Διονυσίῳ εὐεργέτῃ, cum in hoc totam inscriptionem⁴¹⁾ invenias membratim recitatam idque ita, ut Dionysius tribus illis membris addat quanto animi motu afficiatur. Quod ne cui ambiguum videatur, illum Thebani locum seorsum apponam:

“Καλλιρόη”

κατεφίλησε τοῦνομα

“Διονυσίῳ εὐεργέτῃ”

ὄζ(μ)μοῖ: ‘τῷ ἀνδρὶ οὐκ ἔχω’

“χαίρει:ν”

‘πῶς δύναμε σοῦ διεξευγμένος’;

Quas memoriae distantias si recte iudicare volumus, maxime respiciendum est nobis, quomodo inter se cohaereant res illius partis narratae. Dionysius modo certior factus ereptam sibi esse Callirhoen in omnem vitam quantopere animo perturbatus esset, ut eminentius faceret auctor, comparavit haud inepte tristissimum illum nuntium cum fulgure, quod de caelo cadit sereno (cf. 148, 27 sqq.). Ille etsi praesente Persarum rege maiorem suum atque dolorem sustentavit, tamen solitudines captare avet, ut possit se tradere lacrimis (cf. 149, 6). Dum relinquit Artaxerxem, accipit a Statira epistolam, quam scripserat Callirhoe. Ipse postquam sese in cella inclusit, agnoscit signum et manum Callirhoes (cf. 149, 10), quam quanto amore amplexus sit ex eo potest intellegi, quod basium impingit epistolae. Deinde eam aperit apertam pectori applicat, proinde ipsa sit Callirhoe. Tum nequit, quin diu lacrimet, cum quasi faces ei doloris admoveantur⁴²⁾. Tandem fessus lacrimando in-

⁴¹⁾ Epistolam scriptam legimus 145, 15 sqq. Cuius initium cum putaret hr. non congruere cum loco 149, 17, coniectura mutavit. Quod recte fecerit novissimus editor, cum non examinaverit W, nostrum esse remur uno verbo tangere illam quaestionem, cum praesertim ille locus vel maxime faciat ad intellegendum rerum conexum. Post inscriptionem pergitur in codice F verbis his: (* 145, 16) οὐ γὰρ εἶ ὁ καὶ ληστίας καὶ δουλείας με ἀπαλλάξας, quibus inseruit deleto εἶ e 149, 17 verba εὐεργέτης ἐμός. Idem iam antea doctissimus R cogitavit, qui tamen Florentini verba elegantia quadam non carere observavit. At sententiarum rerum conexum neuter vir criticus, puto, recte perspexit. Vocem εὐεργέτης facile per se supponendam esse docet inscriptio praecedens; de ὁ καὶ cf. Bl.-D. § 268, 1 p. 156 et Herzog, Philol. vol. LVI (1897) p. 35 neque praetermittendus est doct. S, qui egit de nominibus duplicibus isto ὁ καὶ copulatis III 338. Immo de toto loco recte sensit D 625, qui suam protulit sententiam ad 184, 11. Illa enim verba 149, 17 οὐ γὰρ εὐεργέτης ἐμός non fuerunt scripta in epistula, sed edita sunt a Dionysio vehementer excitato. Quae si sic explicas ad sententiarum conexum optime quadrare statim videbimus cf. pag. 349, 47 nostrae commentationis. Inde nil mutandum erat.

⁴²⁾ Cf. 149, 12 sq. Cum maxime e 149, 6 sq. evadit, ut verba

cipit legere atque primum primo inscriptionis verbo Καλλιρόη dat basium⁴³), e quo iterum cognoscimus Callirhoen unice diligi a Dionysio. Deinde obtutum figens in vocibus Διονυσίω εὐεργέτη obstupescit⁴⁴); cur enim talis appellatus sit a Callirhoa, satis non intellegit, praesertim cum nondum legerit ipsam epistolam, qua Callirhoe facti sui rationem illi probavit. Inde recitat solas illas duas voces. In illis offendit solis. Illis ipsis inest summa totius loci gravitas. Ex illa ipsa voce εὐεργέτη Dionysio dilucide apparet Callirhoen in perpetuum abisse. Illa ipsa vox εὐεργέτης testis est vero veriore esse tristissimum nuntium, quem acceperat a rege Persarum. Inde eiulat Dionysius οἴμοι: οὐκέτ' ἀνδρὶ⁴⁵). Vix fatalem illum eventum perspiciebat, cum reputabat secum, quanam fuissent causae, cur talis accideret rerum mutatio. Iam bene meminit olim se

ἀναγινώσκειν μὴ δυνάμενος διὰ τὰ δάκρυα sint perquam necessaria. Quare minoris est aestimanda Thebana memoria illis carens. De elocutione ipsa recte iudicavit W 239, 3.

⁴³) Confert D 625 ad 184, 9 locum 73, 23; rectius debuit respicere 35, 9.

⁴⁴) Immerito vituperatur Florentina memoria a Wilckenio, qui putat e verbis ἐπεὶ δὲ ἤλθεν εἰς τὸ Διονυσίω εὐεργέτη sequi, ut legentibus nobis vox Διονυσίω longissime distare videatur a voce Καλλιρόη quod, miror, probavit Nab. XXIX, 96. Immo iure ac consulto illis verbis usus est noster, nam iterum inde cognoscitur, quantus fuerit motus animi Dionysii epistolam legentis.

⁴⁵) Quantula contra sunt, quae leguntur in Thebani col. III, 16 — 18! Imprimis iocum illum, diversa notione verbi χαίρειν effectum, quem et W 241 et Nab. I. 1. maximi faciunt pugnare cum austero quodam genere dicendi, quod inest toti loco, recte vidit Wilamowitz, qui illum sciolo cuidam attribuit. Perperam fecit Jakob 40 sq. putans illum propterea deesse in F, quod scriba iam non intellegeret. Ceteroquin omnia, quae ille ad Thebanas adnotavit lectiones, tam prava sunt et tam inepta, ut non fuerit pretium de singulis disputare. — Restat, ut breviter tangam duas res ad artem grammaticam pertinentes. Primo de scriptura δόναμε i. e. δόναμαι nonnulla proferenda sunt. E et AI, quae nisi ab indocto a nullo esse confusa scimus, in papyris iam altero a. C. n. saeculo permisceri notum cf. Cr. 24. Mays. 107. In titulis contra exempla ante annum 150 p. C. n. non sunt inventa cf. Meisterh. 34, 185. Duo mihi liceat addere: vidi in papyri, quae est de Metiocho et de Parthenopa, versu 17 προβῆναι et in fragmenti Dictydis (Pap. Tebt. vol. II, 268) versu 8 λαμ[β]ῆνοντε. Afferit Sepulcri [Rendiconti del reale Istituto Lombardo ser. II vol. XLIII (1910)] pag. 511 e Ps-Call. codice Leid. ζυγένας pro ζυγαίνας. Deinde moneo hoc: Verbi διαζεύσσει tempus perfectum passivi respuit noster, qui semper usus est aoristo cf. 19, 19. 26, 8. 123, 9. 144, 22 (vero exstat compositi ἀπο- cf. 50, 29. 77, 5. 155, 25). Cum illam formam demum inde a Polybii temporibus noverimus (cf. Veitch 294, qui afferit Polyb. VI 4, 20 et Alciph. IV 14, 1 Schep., qui loci fugerunt Gasdam 20), colligam consulto evitatam esse in codice Th formam serioris Graecitatis.

aliquantulum instituisse Callirhoae, ut in matrimonium eat⁴⁶⁾. Quare Dionysius ne dignus quidem sibi videtur, qui εὐεργέτης appelletur. Inde sequitur, ut Dionysius mora quadam interposita edat verba haec: „Immo tu me beneficiis ornasti⁴⁷⁾; qua enim ratione equidem tibi beneficia tribui⁴⁸⁾? Utrumque

⁴⁶⁾ Qui alterum et tertium legerit librum, ei notum erit, quantopere Dionysius luctatus sit cum ratione et cum affectu (cf. 32, 24). Qui, quamquam Callirhoen, quantum potest, veneratur amat aestimat, tamen ipsum ab illa modo honorari non amari 36, 18 comperit, a qua disiungere se iam non potest cf. 39, 26 sqq. At calliditate et fortuna usus sibi conciliat feminam. De vero quidem rerum statu nusquam fit certior quia vel a Plangone de multis iisque maximis rebus celatur, atque semper conscientia quadam mordetur. Ceteroquin certo scit Dionysius interesse aliquid inter ea, quae ipse fecit, et ea, quae praescribunt leges atque ius. Nihilo setius adducitur, ut credat quae dicit verbis his: ἐγὼ γυναῖκα ἐλευθέραν ἐπιδημήσασαν οὐκ οἶδ' ἔπως ἤκουσα. ἐκδομένην ἐαυτὴν κατὰ νόμους ἔγημα 48. 30, ut non dicamus, quam incerta sint, in quibus nititur eiusdem causa apud Persarum regem acta, quam Callirhoae occultat, quamdiu potest cf. 84, 15. Dionysii sollicitudo, quae ne post nuptias quidem cum Callirhoa factas cessat, etiam augetur, cum 62, 1 Chaereae nomen primum audiat, qua re sentit feminam etiam tum illi fidem servare. Iam intellegimus, cur Dionysius tum maxime anxius sit, cum res est de Chaerea e. g. cf. 66, 20, ubi de trireme, in qua est Chaereas, et 80, 12 ubi de Chaereae epistola fit certior. Ut brevis sim: Sentit Dionysius sese in culpa esse compluribus de causis atque ipsum se debebat tacite accusare, quod etiam atque etiam urgeret Callirhoen, ut uxor fieret, quamquam sibi proposuerat illam non ἄκουσαν βιάζεσθαι cf. 37, 13. 42, 14. 47, 11.

⁴⁷⁾ Inde collocatio verborum, quam praebet F 149, 17 σὺ γὰρ εὐεργέτης ἐμός sola recta est, nam ipso isto modo dilucide apparet Dionysii sententiam opponi Callirhoes. Ceteroquin memoriam Florentinam nostro loco longe praefendam esse non solum docet locus 67, 5 sed etiam clausula — — — (D 1. 4% VIII: 34^{ies}) quae aptior est quam Thebana — — — (C 2. 1,5 % VIII: 18^{ies}). Jakobi iudicium p. 41 prolatum mittere possumus utpote perabsurdum. At unum brevibus exponendum puto. Doctissimus D 625 ad 184, 11 verba σὺ γὰρ εὐεργέτης ἐμός iubet mutari in εὐεργέτης ἐμή, quod haud recte esse propositum demonstratur compluribus locis Charitonensis. Legimus 18, 24 τὸν κατηγοροῦν (scil. Καλλιρροῦν) ubi hr. praef. V τὴν flagitat; * 27, 21 συνέκρινας γὰρ αὐτὴν τοῖς ἀγροίκοις, ubi hr. secutus D 292 ad 32, 13 edidit ταῖς; 90, 22 παρὰ τοῦ αὐτῆν τῷ κρείττονι φέρειν, quem locum frustra, ne dicam insane, tentavit Schmidt 191; 146, 1 ῥάδια γὰρ πάντα βασιλεῖ, ubi βασιλεῖ ad Statiram spectat, inde Nab. 211 de βασιλείᾳ cogitavit. Non sunt coniecturas depravandi isti loci.

⁴⁸⁾ Τί γὰρ ἄξιον ἐποίησά σοι 149, 17. Et W 249 et Nab. XXIX 96 recte praetulerunt dativum σοί, at fugit utrumque virum doctum a veteribus scriptoribus in talibus accusativum poni, quod ipse noster fecit 54, 1 τί δὲ τὴν κυρίαν αὐτῶν πεποιήκατε; Quare et Gasda (29) et Jakob (40) in casu offenderunt. At dativum in posterioris Graecitatis aetate saepius adhiberi loco quarti casus certo scimus e N. T.¹ scriptis, cuius usus egregia congressit exempla doctissimus Rad. 99; e. g. Ev. Luc. 6, 27 καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς sive eiusdem 20, 15 τί οὐ ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος.

enuntiatum γάρ particula incipiens docet legentes nos, quanto animi motu affectus sit Dionysius, quantopere ipse secum luctetur⁴⁹⁾. Tum demum ipsam legit epistolam, qua lecta scit et Callirhoen sibi obligatam esse quibusdam beneficiis⁵⁰⁾ seque posthac ab illa in honore habitum iri⁵¹⁾. Quae cum ita sint, verba ἤσθη δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῇ ἀπολογίᾳ, quae 149, 18 scripta legimus, optime quadrant ad totius loci sententiam. Atque profecto sibi videtur epistola illa excusari Dionysius, utpote religiosissimus atque diligentissimus vir. Tum demum scrupuli, qui Dionysio iustis de causis inerant, exempti sunt atque magna sollicitudine est liberatus⁵²⁾. Quapropter ista verba excusationem exprimentia legit iterum iterumque⁵³⁾.

⁴⁹⁾ Saepius videmus γάρ particulam initio duorum enuntiatorum se sequentium poni. Cummaxime conferendi sunt loci 43, 28 sq. 74, 13 sq. 95, 28 sq., praeterea cf. 47, 14 sq. 83, 23 sq. 85, 14 sq. 96, 25 sq. 117, 4 sq. 119, 10. 12. 135, 29 sq. 134, 28 sq. 142, 3 sq. 155, 4 sq.

⁵⁰⁾ Verba demum οὐ γὰρ εἶ ὁ καὶ ληστείας e. q. sqq. (cf. 145, 16 sqq.) docent Dionysium, cur iuste appelletur εὐεργέτης. Callirhoe contra, cum sciat, quid et quantum debeat Dionysio, utpote homini nobili, rogat in epistola μηδὲν ὀργισθῆς. Neque enim vult Dionysio ingrata videri.

⁵¹⁾ Cf. 145, 17 εἶμι γὰρ τῇ ψυχῇ μετὰ σοῦ etc.

⁵²⁾ Irrita cadunt, quae putat W 244: Callirhoen scripsisse epistolam Dionysio eo consilio, ut sese purgaret. Immo Charito Callirhoes mores tales depinxit totamque narrationem amatoriam ita instituit, ut illa se purgare non deberet. Callirhoe enim, ut femina sibi constans semper eadem consuetudine cum Dionysio utebatur e. g. cf. 100, 4 Χαίρεάν φιλοῦσα, Διονύσιον αἰδομένη. Verum Dionysius, quo est amore Callirhoes captus epistolam propterea plurimi aestimat, quod, praesertim cum rerum eventu inexpectato valde sit oppressus, primum ex ista epistola haud ambigue comperit, quanti omnino aestimetur ab illa femina amata, quae res leviter modo erat adumbrata verbis 47, 24: 'σοὶ μὲν,' εἶπε, 'πιστεύω Διονύσιε, ἀπιστῶ δὲ τῇ ἐμῇ τύχῃ'. Inde vehementer gaudet Dionysius, quod sibi licet retinere filium et in matrimonium dare filiae ex priore matrimonio susceptae, ut significantius illustrètur, quam arctis vinculis amborum animi coniuncti sint. Callirhoe etsi Dionysium grato animo relinquit, tamen haud invita abit, quod amat Chaeram. — Ceteroquin ex epistola, qua dilucide apparet, quantopere Charitoni contigerit, ut hominum mores depingeret, sequitur, ut Callirhoe ab animo impetrare nequeat, ut Dionysio indicet filium ab illo non esse genitum cf. 145, 8 διὰ τὸν κοινὸν υἶόν. Ne discedens quidem animum inducit, ut, quem maximi aestimat, Dionysio explanet verum rerum statum, timens, ne tali nuntio illius animus violetur. Quam omnem rem auctor noster nobis non dicit simplici narratione, sed ingeniose permittit legentium arbitrio.

⁵³⁾ Itaque etiam hac in re Florentini verba 149, 19 καὶ πολλάκις ἀνεγίνωσκε τὰ αὐτὰ praeferenda sunt Thebani III 18—20 καὶ πολ[λά]κις ἀνεγίνωσκε [κα]τὰ τὰ ῥήματα. In supplendis Thebani verbis haerebat W inter [κα]τὰ et [αὐ]τὰ, cui alteri favit Nab. XXIX 96. Atqui ut non

Inest rebus illis illud flebile, quod infelix ille vir vel in extrema narratione reverentiae a Callirhoa adversus se adhibitae falsam sibi induit persuasionem nec non se amari quodammodo a Callirhoa opinatur. Quae omnia Dionysium ex suo iudicasse ingenio, ut significaret, Charito consulto et cogitatione⁵⁴ posuit optativum, quo modo in universum perraro est usus⁵⁵).

Postquam vidimus in componendis rebus memoriam Florentinam multo superiorem esse Thebana, restat ut disputemus de singulis quibusdam, quae attinent ad auctoris sermonem.

Imprimis respiciendum est verbum ἀναγινώσκειν, quod 149, 13 comparet, spatio brevi intermisso iterari (cf. 149, 14), cuius usus complura in nostra fabula existunt exempla⁵⁶). Quid? Nonne scriba, qui minus diligenter describebat, facillime

deberet haerere evadit ex eo, quod in memoria Thebana totam epistolae inscriptionem recitatam invenis; nostro ergo loco rem eandem esse equidem putaverim, etsi concendendum est alterum supplementum [αὐ]τὰ τὰ ῥήματα cum senioris Graecitatis rationibus non pugnare. Quod non putasset W 245, si respexisset Charitonis 46, 18 sq.: λέγε αὐτὰ τὰ ἐκείνης ῥήματα.

⁵⁴) Recte etiam W 245 praetulit optativum.

⁵⁵) Charito istum modum non plus quam 55^{ies} admisit, atque optativus obliquus, qui dicitur, ter tantum comparet: semel regitur coniunctione ἔτι cf. 148, 13, semel ὡς (nostro loco 149, 20), semel ἕνα 10, 24, de quo loco — ceteroquin a doctissimo S' neglecto in P. W. R. E. vol. III p. 2169, 63 — frustra dubitabat hr, qui praef. IV coniunctivum flagitavit. Nil est mutandum, quamquam aliis fere 27 locis ἕνα cum coniunctivo copulatur. Simili modo semel optativum praetulit X. E. 384, 2, qui quattuor aliis coniunctivum posuit cf. Mann 29. — Ex Luciani scriptis collegit exempla nonnulla Du Mesnil p. 18. — Optativum modum apud auctores, qui inde ab Aristotelis temporibus vixerunt, magis magisque intercidissee (cf. Schmidt, Jos. 405) et a sermone vulgari plane repudiatum esse satis constat (cf. supra p. 338, 21 et Rad. 133). Neque praetermittam in N. T. scriptis ἕνα nullo loco — in Lucae libris etiam ἔτι et ὡς — cum optativo coniunctum inveniri cf. Bl.-D. § 386, 3 p. 218.

⁵⁶) Quam rem brevibus illustrare operae erit pretium, cum multi viri docti in ea offenderint. Eiusdem verborum abundantiae, quam imprimis Herodotus adhibuit (cf. Grundmann p. 21 et Radermacher Goett. Gel. Anz. 1899, p. 718 sq.), vestigia existunt apud alios scriptores veteres. E. g. conferas initium libelli, qui sub Xenophontis nomine circumfertur: περί δὲ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας, ἔτι μὲν εἴλοντο τοῦτον τὸν τρόπον τῆς πολιτείας οὐκ ἐπαινωδιὰ τὸς ἔτι ταῦθ' ἐλόμενοι εἴλοντο τοὺς πονηροὺς ἀμεινον πράττειν ἢ τοὺς χρηστοὺς, διὰ μὲν οὖν τοῦτο οὐκ ἐπαινωδι. Adde Plat. Gorg. p. 471^c Ὁ μακάριε, ῥητορικῶς γὰρ με ἐπιχειρεῖς ἐλέγγειν, ὡς περ οἱ ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἠγούμενοι ἐλέγγειν. καὶ γὰρ ἐκεῖ οἱ ἕτεροι τοὺς ἑτέρους δοκοῦσιν ἐλέγγειν. Pseudo-Herodis locos congestit Drerup p. 39 sq. suae editionis. Eundem usum amplexi sunt posteriores. Pro multis nonnulla: Dion. Hal. ep. ad Pomp. c. 3 (766 R) περί δὲ Ἡροδότου καὶ Ξενοφῶντος ἐβουλήθη μαθεῖν, τίνα

aberrare potuit a priore ἀναγινώσκειν ad alterum? Potuit. Iam non mirabimur, quod desunt in codice Th verba ἀναγινώσκειν μὴ δυνάμενος διὰ τὰ δάκρυα⁵⁷⁾. ἀποκλαύσας δὲ μόλις. Porro fac iam in aliquo codicis Thebani exemplo defuisse illa, ut exstiterint haec: καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον κατεῖχεν ἀναγινώσκειν ἤρξατο: quid est veri similis quam eum, qui deinde attigerit illud enuntiati monstrum tantopere claudicans emendare stuiduisse? Primum sustulit asyndeton scribendo κατέχων⁵⁸⁾ pro κατεῖχεν. Deinde cum καὶ particula ferri nequiret, enuntiati initium mutavit in ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον. Tertium verbo ἀναγινώσκειν⁵⁹⁾ obiectum addidit, quo illud vix potest carere.

περὶ αὐτῶν ὑπόληψιν ἔχω, καὶ γράφαι με περὶ αὐτῶν ἐβουλήθης (Krueger expunxit alterum ἐβουλήθης pro quo Brinkmannus ἐδεήθης scribi iussit. Recte ad codicis lectionem rediit Rad. cf. p. 232, 7 ed. Teubner). Ex N. T. i scriptis afferam Luc. 18, 25 εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶ κάμηλον διὰ τρήματος βελώνης εἰσελεθεῖν ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεθεῖν. De Arriani locis cf. Grundmann l. l. E Luciani Asino nonnulla exscripsit Rohde: „Ueber Lukians Schrift Λούκιος ἡ ὄνος etc.“ Lips. 1869 p. 34, 3. Praeterea cf. X. E. 330, 12 sqq. Ἦγετο δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ἐπιχώριος ἑορτή, ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιαι δέ εἰσιν ἑπτὰ (sic interpungendum puto). ἔδει δὲ πομπεῦειν πάσας τὰς ἐπιχωρίους παρθένους etc. Et eiusdem p. *368, 11 sqq.: καὶ συνείσα δτι μὴ τὸ φάρμακον θανάσιμον ἦν, στενάξασα καὶ δακρύσασα ὧ ψευδάμενον με τὸ φάρμακον φησὶν etc. ubi hr. alterum τὸ φ. delevit. Quae cum ita sint, et nostro idem concedendum esse negabit nemo. Vituperandus est hr., qui talia de suo immutavit saepius: *13, 19 legimus in codice τελευταῖος δὲ ἐπεκολούθησεν ὁ Χαιρέου πλοῦτος; iterum expunxit hr. verbum ἐπεκολ. respectu versus 22 ἐπεκολούθει. 28, 30 ὥστε ἐνδεδυμένης αὐτῆς θαυμάζουσαι τὸ πρόσωπον θεῖον πρόσωπον ἔδοξαν ἰδοῦσαι, quem locum multi frustra tentaverunt. *58, 12 περιέφυ τῆ τραχήλῳ τοῦ παιδὸς καὶ ἀνακρεμάμενος αὐτοῦ τοῦ τραχήλου (τοῦ τρ. del. hr. quod probatur Cobeto VIII 268). *154, 18 τρέφεται — πολίτης — ὑπ' ἀνδρὸς ἐνδοξοῦ καὶ γὰρ ἐκείνου τὸ γένος ἐνδοξόν (hr. del. ἐνδοξόν. Multo magis depravatur locus a Nab. 212 sq. cf. etiam 39, 31 sq; 135, 15—17).

⁵⁷⁾ De illis verbis cf. supra p. 347, 42 nostrae commentationis.

⁵⁸⁾ Reiecit W 240 formam temporis praesentis κατέχων, quae non esset Graeca. Tamen respiciendum est a posterioribus tempora haud ita prudenter adhibita esse ut a veteribus. Doct. Rad. de ea re pag. 124 disseruit haec: „Ob man aber gut daran tut, in allen Fällen scharfe Differenzen zwischen einem Imperfect, Aorist oder Perfect, einem Coniunctiv, Imperativ oder Infinitiv des Aorist oder Praesens anzunehmen, mag nach dem Zustand der Sprache in jener Zeit zweifelhaft erscheinen.“ Cui et participium adnumerandum esse consentaneum est. Quid? Num recte correxerunt viri critici locos *37, 28 παραγινομένη (Abr. hr.); 39, 17 προσαγόμενος (Cob. VIII 261); *104, 22 ὀδυρόμενος (hr.)? Ceterum dubitem, an recta non viderit Hultsch „Die erzählenden Zeitformen“ I 198 de Polybii II 37, 9. IV 7, 4. XXIII 14, 2.

⁵⁹⁾ ἀναγείνωσκει scriptum invenitur, sed talia nimis trita possumus mittere. Praeterea cf. W 240, 1.

At melius debuit supplere αὐτὴν (scil. τὴν ἐπιστολὴν) non αὐτὰ (scil. τὰ γράμματα), quod vituperavit W 240⁶⁰). Contextu ita decurtato verba ἤρξατο καὶ πρῶτόν γε sensu carere vix est quod commemorem. Verum redactor — si modo licet tali nomine uti — adiit epistolam ipsam 145, 15 sqq., e qua stupide repetivit totam inscriptionem, ut iam supra p. 347 sqq. exposuimus. Quo facto iterum delenda erant verba ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὸ 149, 15 sq.

W 239 dubitabat de activi forma ἀποκλαύσας 149, 14, quae exstat sola in codice F. Etsi doctissimus Nab. XXIX, 97 adnotavit activum genus per analogiam satis esse tutum, cui accedit, quod dixit S in Burs. annal. vol. CVIII (1902) p. 275 not. 2, haud inutile autumo apponere tres locos, in quibus formae activi eiusdem verbi eadem inest notio: cf. Herodoti II 121 γ τὸν ἄν ἴδωνται ἀποκλαύσοντα et eiusdem III 64 ἀπέκλαιε καὶ ἀποκλαύσας; nec non Plutarchi Mor. p. 455 C αἴτε τοῖς πενθοῦσιν ἐφέσεις τοῦ ἀποκλαῦσαι καὶ ἀποδύρεσθαι. Ad eiusdem generis locos spectat Hesychii glossa p. 198, 23 (Schm. ed. min.) ἀποκλαίω· κλαίω. Valde vero miror, quod illi viri critici, quibus non contigerat indagare locos modo prolatos, non attulerunt exempla aliorum verborum a Charitone item adhibitorum, e quibus evadit, ut etiam noster saepius activum genus loco medii admiserit⁶¹). Ut exemplo utar, legimus 65, 25 καλέσας τοίνυν Φωκᾶν διηρεῦνα; contra 79, 20 medium comparet,

⁶⁰) Eadem negligentia hic illic noster usus est. Traditum est *99, 25 προῆλθε δὲ μέχρι ῥημάτων, quod hr. formam verbalem referens ad Dionysium et Chaeream mutavit in προῆλθον. Haud recte, ut puto. Numerus enim singularis pendet ex voce πόλεμος, quae versu 22 legitur; atque verbum προέρχεσθαι ad substantivum abstractum referri posse docet 38, 8 sq.

⁶¹) Eundem usum adamaverunt atticistae cf. SI 239. III 69. IV 73. 619. E sermone communi conguessit exempla Rad. 120, qui idem inspiciendus est in suae Demetrii editionis pag. 90. De A. T. cf. Sex. 29. Aliis locis Charitoneis vv. dd. immerito offenderunt: 50, 15 ἡ Ἀφροδίτη γαμεῖ (Gasda 26 γαμεῖται, nam 5, 26 medium comparet!) Item res se habet in N. T.^o cf. Bl.—D. § 182 p. 310 et § 101 p. 56, qua re Cob. VIII 269 non debuit tam insolenter defendere codicis lectionem. 58, 21 περιέρρηξε τὸ στήθος (Cob. VIII 246 περιερρήξατο. Gasda 27 τὴν ἐσθῆτα pro τὸ στήθος). Etiam apud X. E. *370, 28 traditum est περιέρρηξε τὸν χιτῶνα, ubi hr. falso edidit medium Cobetum secutus. 120, 19 τοσοῦτω δὲ παρασκευάζεται χρόνῳ πάντα ὑπὸ πάντων, ὅσφ καὶ εἰς ἀνήρ παρεσκευάσε (Cob. VIII 296 sq. postulabat med.). Inde non est quod mutemus *59, 19 καὶ ὤρμισαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀκτῆς (hr. ὤρμισαντο), quamquam 19, 22. 23, 4. 140, 24 medium invenimus.

ut apud Plat. Men. 240, B (et cf. S I 300), atque Polybium, Plutarchum, Lucianum, Appianum simili modo eiusdem verbi activum posuisse satis constat.

149, 16

‘οἷ<μ>

‘οἷμοι’ φησὶν ‘οὐκέτι ἀνδρῖ’ F μοι “ιῶ ἀνδρῖ” οὐκ ἔ-
ζω’ Th III 14/15

De orthographia vocis οἷμοι cf. Cr. Arch. f. Papk. I p. 528, 3, qui eandem scripturam invenit in titulis, papyris, codicibus, maxime in scripturae sacrae codice Sinaïtico⁶²⁾. Vocem φησὶν deesse in codice Th nemo mirabitur, qui legerit, quod supra pag. 347 de isto loco exposuimus. — Thebani verba, quae per se nihil habent offensionis, doctissimus S l. l. p. 275⁶³⁾ recte interpretatus est verbis „non invenio in scriptum ‘marito’.“ Atque falsus est W 240 putans οὐκ ἔχω depravatum esse ex οὐκέτι ὄντι. Adde, quod in Florentino evitati sunt hiatus τῶ ἀνδρῖ οὐκ et quod numeri aptius cadunt: οὐκέτι ἀνδρῖ (A 1. 22, 2°/0 VIII: 195^{ies}) quam in codice Th - - - (D 1, 4°/0 VIII: 34^{ies}).

149, 18

ἦσθε δὲ τῆς ἐπι-

ἦσθε δὲ τῆς ἐπι-

στολῆς τῆ ἀπολο-

στολῆς πρὸς τὴν ἀ-

γία F

πολογίαν Th III 21—23

Codicis F verba compta esse iam W 244 concessit. De Thebani memoria breviter est disputandum. In tradito ἦσθε late scire ἦσθε negabat W, qui cogitavit de ἦσχετο i. e. ἔσχετο. At ἦσθε legendum esse mihi quidem certum est. Quid? Verba αἰσθάνεσθαι et ἦδεσθαι saepius inter se confunduntur cf. Thes. I 1 p. 1059 D, quod nostro loco facillime accidere potuit scribae minus diligenti, cum sequatur genitivus. Sed alterum est deliberandum: Potestne ἦσθε accipi sensu ‘intellegendi’ vel ‘interpretandi’, quam notionem novimus e LXX librorum scriptis et sacrae scripturae uno loco cf. Cremer-Koegel, Bibl.-theol. Wörterb.¹⁰ Gotha 1915 p. 90⁶³⁾, ut veritam: „er faßte den Brief als Apologie auf“? Utut sese habet res, codex F multo praestat. Cum maxime fugit Wilckenium

⁶²⁾ Florentini scriba semper recte exaravit οἷμοι cf. 15, 25. 29, 21. 53, 16.

⁶³⁾ Cf. Sap. 11, 14 ὅτι γὰρ ἤκουσαν διὰ τῶν ἰδίων κολάσεων εὐεργετούμενους αὐτοῦς, ἦσθοντο τοῦ κυρίου.

locutionem πρὸς τὴν ἀπολογίαν quasi vacillare. Si scriptum invenissemus πρὸς ἀπολογίαν, Thebani verba aliquo modo possent defendi⁶⁴). Sed articulus abhorret a Graecorum dicendi consuetudine. Inde apparet infelicissime Wilckenium utriusque memoriae contextus in unum confudisse.

149, 20

ὁπεδήλου γὰρ ὡς ἄκουσα Ἐ[πίσ]θη γὰρ ὅτι ἄκου-
αὐτὸν καταλίποι F [σα κα]τέλιπεν

Th III 26/27

Cur repudiaremus codicem Th supra pag. 351 exposuimus. Verbum ὑποδηλοῦν, quod imprimis apud poetas est usitatum (cf. S I 317), nisi nostro loco in memoria Florentina non comparet. Recte supplevit W ἐ[πίσ]θη i. e. ἐπέισθη, quod verbum etiam a nostro cum ὅτι coniungitur cf. 133, 16. Ceteroquin putat W 245 pronomen αὐτὸν⁶⁵) in Th omissum esse scribae culpa. Quam sententiam nolo refutare, sed dignum videtur, quod memoretur saepius suppressi obiecta, quae facillime subaudiuntur, cuius usus exemplum statim tractabimus (cf. infra pag. 356). Quare Thebani verba, et si minus sunt elegantia, tamen vacant vitiis.

* 149, 20

οὔτω

οὔτω κοῦφόν ἐστιν ὁ ἔρωσ F [δὴ φύσει κο]ῦφόν ἐσ-
[τι]ν ὁ ἔρωσ Th III 27/IV 1

Codicis Thebani mutilatum versum III 27 doctissimus W supplevit verbis δὴ (qua de particula dubitabat) φύσει, quem ad finem conferri queat * 65, 15 ἠπίστατο γὰρ ὅτι φύσει περίεργόν ἐστιν ὁ ἔρωσ. Potuit aequè bene legi οὔτω [γὰρ καὶ κο]ῦφόν ἐστιν etc., de οὔτω γὰρ cf. 99, 6. Sed talia ut nimis incerta in medio relinquenda puto, praesertim cum codicis F lectio sit sana. At valde gavisus sum, quod testis est Th articulum ab hr. e nostro et illo loco * 65, 15 immerito deletum esse.

149, 21

καὶ ἀναπέ-

καὶ ἀναπέ-

θει ῥαδίως ἀντερᾶσθαι F

[θει] ῥα[δ]ίως ἀντερᾶσθαι

Th IV 1/2

Quamquam verba Thebani cum F congruunt, Jak. 58 ἀναπέθει in ἀναπέθεται mutari iubet, quod voce ἔρωσ homines amantes

⁶⁴) De praepositione πρὸς cf. Rad. Dem. pag. 96 sq. et Charit. 79, 3.

⁶⁵) Apud W typhetae errore scriptum est αὐτοῦ.

significentur. Verum ignorat ille v. d. verbum ἀναπέθειν saepius ita adhiberi, ut omittatur obiectum, quippe quod e sententiarum conexu facile intellegatur. Sume ad manum Xenophontis oeconomicum, in cuius 19, 16 legis scriptum καὶ περὶ ἀλλητῶν <ἀν?> δυναίμην ἀναπέσαι ὡς ἐπίστασαι αὐλεῖν (i. e. τοὺς ἀκούοντας), cui addas Heliodori 4, 21 κόρη καθήστο ἐπὶ πέτρας, ἀμήχανόν τι κάλλος, καὶ θεὸς εἶναι ἀναπέθουσα (i. e. τοὺς ἰδόντας). Iam vides nostro loco supponendum esse τὸν ἐρῶντα vel αὐτὸν i. e. Διονύσιον, qua re acquiescendum erat in codicum amborum memoria. Obiter moneo particulae καὶ vim inesse consecutivam, quae turbavit viros doctos nonnullis nostrae fabulae locis ⁶⁶).

Iam accedimus ad alterum palimpsesti caput, quod cum a Florentino longius discedat, W in usum suum coegit (cf. p. 241, 243). Verum nos considerantes partis modo tractatae memoriam Florentinam non minus in componendis rebus quam in genere dicendi multo praestare circumspectius iudicabimus de discrepantiis quae sunt hae:

Cod. F *149, 21—23

θεασάμενος δὲ τὸ
παιδίον καὶ πῆλας
ταῖς χερσὶν

ἀπελεύση ποτέ μοι
καὶ σύ, τέκνον', πρὸς
τὴν μητέρα· καὶ . . .'

Cod. Th col. IV 3—10

[θε]ασάμενον δὲ τὸ
[π]αιδίον τὸν πατέρα
[κ]λάοντα προσῆλθεν
αὐτῷ καὶ Ποῦ μοι πά-
τερ' εἶπεν ἡ μήτηρ;
ἀπίωμεν πρὸς αὐτή[ν].'
'Σὺ μὲν ἀπέλευσαι, τέ-
κνον, εὐτυχῶς

καὶ . . .'

Videamus primum, quomodo res sint compositae in codice F. Scena antecedens sententia quadam erat absoluta, quae in-

⁶⁶) Quos breviter perstringere mihi liceat. Cf. 14, 28 καὶ μόνον μήνυς τὴν πράξιν καὶ τὸν καιρὸν μὴ παραπολλύωμεν. Nab. 200 postulavit ἕνα, quod sensu consecutivo aliis locis adhibitum esse non nego (cf. 40, 25. 43, 7. 48, 5. 97, 9. 102, 30. 110, 30. 114, 25. 136, 9. qua de re cf. Gasda 20. Schmidt, Jos. 420 S. III 81. IV 88. 620). 46, 31 σὺ θρέψεις παιδία ἐκ τῆς ἀργυρωνήτου καὶ κατασχυνεῖς σου τὸν οἶκον (Cob. VIII 264 κατασχύνων flagitat pro κατασχυνεῖς καί). * 68, 25 τί δὲ καὶ ἡ τριήρης ἠδίκησεν καὶ βάρβαροι κατέκασαν αὐτήν (hr. ὡς pro tradito καί, Cob. contra VIII 272 ἕνα mavult scribere). Quos locos non esse mutandos apparet ex eo, quod vel veteres scriptores eundem usum noverunt (cf. K—G. II 248, 5), qui multus est in N. T. scriptis (cf. Bl.-D. § 442, 2 p. 255.)

erat verbis 149, 20 οὕτω κοῦφόν ἐστιν ὁ ἔρωσ· καὶ ἀναπεῖθει βραδύως ἀντερᾶσθαι. Dionysius, qui finem fecerat legendi epistolam, consolatus erat se aliquid tantulum illo solacio, quod persuasum habebat fore ut Callirhoe gratissimam sui retineret memoriam. At vix filiolum conspexerat, cum iterum angitur praecipuo quodam dolore. Bene enim meminit illius epistolae loci, in quo scripta erant verba (145, 21) καὶ πέμψον αὐτὸν (scil. τὸν υἱὸν) εἰς Συρακούσας. Inde Dionysii animo tantus dolor incutitur, ut illud solum teneat: privari sese vel unico amoris pignore quod, quippe a Callirhoa acceptum, carissimum habebat⁶⁷⁾. Quare illud solum meditando ad filiolum, quem manibus sustulit: „Etiam tu⁶⁸⁾ mihi“, ait, „aliquando ad matrem abibis; hoc enim ipsa vult etc.“

Qui illa legit sine ira et studio, num desiderat a nostro narrari, qui factum sit, ut Dionysius filiolum videret⁶⁹⁾? Cellam relictam esse a Dionysio ex ipsis verbis facile colligi posse contendit Wilamowitz l. l. p. 33, 1 contradicens W. Verum et potest conferri scena, qualem invenimus depictam 102, 28 sqq., in qua infans ille praesto est, dum Dionysius soliloquium dicit, quod a nostro nisi verbis 103, 2 μεταξὺ δὲ περιπτυσσόμενος τὸν υἱὸν ἔλεγε κλάων. non significatum est. Accedit quod auctorem in extrema narratione ad finem quasi properare videmus (cf. imprimis 149, 26 sqq.). Utcunque sese habet res: genuina esse verba Florentina non est quod negemus.

Deinde examinemus quomodo sint compositae res in codice Th.

I. Primum inducitur infans verba faciens, quod per se fieri non potuisse plane neglegitur; habet enim filiulus non plus quam quattuor vel quinque menses⁷⁰⁾.

⁶⁷⁾ E. g. cf. 47, 2 sqq. ἀνατείνας δὲ τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ‘εἰ γὰρ ἴδοιμι’, φησὶν ὁ Ζεὺ καὶ Ἥλιε, τέκνον ἐκ Καλλιρόης τότε μακαριώτερος δόξω τοῦ μεγάλου βασιλέως...’

⁶⁸⁾ W 243, 1 immerito offendit in voce καὶ (149, 23) immo est pernecessaria. Praeterea cf., quod supra p. 335 de illa particula disseruimus.

⁶⁹⁾ Cui rei nimium tribuit W 241, quem secutus est Nab. XXIX 96.

⁷⁰⁾ Sed ponamus illud a Charitone neglectum esse, ut nobis sit putandum filiolum loqui posse: nonne permirum est infantem in extrema narratione fieri participem rerum gerendarum, quem per totam narrationem noster fecit agentem partes κωφοῦ προσώπου, ut ita dicam,

II. Deinde legentibus nobis mirum videtur, quod ille infans tam diu a matre segregatus quaerit subito, ubi sit mater ⁷¹⁾.

III. Postremo legimus in Th patrem infanti imperare, ut statim ad matrem eat cf. col. IV 9 sq.: Σὺ μὲν ἀπέλευσαι, τέκνον, εὐτυχῶς, cum in F respectis verbis quae insunt epistolae (cf. 145, 21) ὅταν ἀνὴρ γένηται, accuratius legatur (cf. 149, 26 sq.) ἀπελεύσῃ ποτέ μοι καὶ σύ, τέκνον, πρὸς τὴν μητέρα.

Utra memoria contineat res aptius compositas, cum vix sit quod exponamus, iam ad percensendum dicendi genus nos convertamus.

hr. immerito offendisse in Florentini θεασάμενος ⁷²⁾ testis est codex Th. Flosculum Homericum πῆλας ταῖς χερσίν, quae deest in Th, Charitonis esse et W concedit, qui tamen autumat scribae culpa illum excidisse, qua de re videas infra p. 359, 75 nostrae commentationis. At Wilamowitz καὶ particulam verbo πῆλας praecedentem iubet expungi l. l. p. 33, 1. Quod mihi quidem non probatur. Particulis copulativis nec non adversativis participia non solum variae notionis sed etiam variae formae vel apud veteres scriptores inter se posse coniungi scimus cf. Kr. 56, 14, 1 et eiusdem adnotationem ad Xenophontis anab. I 7, 4. Nonnulla exempla maxime notanda conguessit Rad. 177. Cum etiam noster καὶ particulam simili licentia aliis locis adhibuerit ⁷³⁾, Florentini verba nihil habere offensionis nemo negabit.

idque ita ut hominum mores aptius depingi possent? Quid fuerit Charitonis consilium in inducendo illo infante, dilucidius perspicias, si conferas locos 40, 26 sqq., 41, 14 sqq., 44, 6 sqq. 10 sqq., in quibus Callirhoe animo turbata vel ad infantem nondum partum verba facit.

⁷¹⁾ Hanc et sequentem offensionem iam Wilamowitz protulit l. l.

⁷²⁾ Respectu Hom. II. VI 474 scripserat hr. ἀσπασάμενος. Sed fugit editorem illi verbo nullo nostrae fabulae loco inesse notionem osculandi cf. 8, 26. 61, 2. 87, 1. 90, 7. 118, 31. 145. 22. 151. 27, 32. 152, 28. Addam poetarum versibus nostrum magna cum licentia esse usum, qua de re cf. G. Brambs „Ueber Zitate und Reminiscenzen aus Dichtern bei Lucian und einigen späten Schriftstellern“. Progr. Eichstätt 1888 pag. 61—63, qui suo iure nonnullis locis hr. refutavit.

⁷³⁾ Duos locos tractare iuvat, in quibus particulam καὶ inest vis concessiva, quae vocatur. Traditum est * 9, 29 sq. ἀηδῶς μὲν, εἶπεν, ὦ Χαίρεα, σκυθρωπὸν σοι πρᾶγμα μὴ νύων καὶ πάλαι βουλόμενος εἶπεῖν ὄκνον. hr. edidit μὴνύω R secutus. καὶ pro καίπερ positum est ut apud Xen. Memor. II 3, 19 ἀδελφῶ δὲ φίλων ὄντες καὶ πολὺ διεστῶτες, quod doct. Breitenbach recte vertit: „auch wenn sie getrennt sind“. Praeterea cf. Kuehnerum ad l. c. et K.-G. II 85, adn. 8. Interpretor locum illum: „obwohl ich sie dir schon längst sagen wollte“. Addas

At longe aliter se habet res in codice Th. Imprimis laedit oculos legentium id, quod deest in Th flosculus ille Homericus *πήλας ταῖς χερσίν*. Videamus contingatne nobis indagare vitii fontem. Qui negligenter⁷⁴⁾ depinxit verba (149, 21) *θεασάμενος δὲ τὸ παιδίον καὶ πήλας ταῖς χερσίν ἀπελεύσῃ ποτέ μοι καὶ σὺ, τέκνον, πρὸς τὴν μητέρα*, nonne aberrare potuit a priore καὶ ad alterum? Talequid accidisse veri simile fit ex eo, quod desunt etiam verba *ποτέ μοι*⁷⁵⁾. Porro, cui postea describenda erat verborum valde mutilatorum series *θεασάμενος δὲ τὸ παιδίον καὶ σὺ τέκνον πρὸς τὴν μητέρα*, nonne studebat emendare ita, ut sensu iam non carerent? Inde mutatis mutandis effecta sunt, quae legit in Th W. Atque scriba ille ex enuntiato καὶ γὰρ αὐτῇ τοῦτο κεκέλευκεν colligere debuit verba *σὺ τέκνον πρὸς τὴν μητέρα* responsa esse a Dionysio ad aliquid rogatum, quod cum frustra quaereret, de suo redintegravit scribens *ποῦ μοι, πάτερ, ἢ μήτηρ; ἀπίωμεν πρὸς αὐτήν*. Nempe infans erat is, qui rogavit, inde *θεασάμενος* abiit in *θεασάμενον*, cui verbo obiectum addidit *τὸν πατέρα*. Porro adiunxit substantivo *πατέρα* participium loco attributi, quod in codice Th mutilatum est. Edidit W dubitanter *ασοντα*, qui idem p. 241 de *ἐλθόντα* cogitabat. Sed rectum ante me vidit Nab. XXIX 97 coniciens *κλάοντα*⁷⁶⁾.

Restat ut de *ἀπέλευσαι* brevibus absolvamus. De tali formae portento nil dixisse Wilckenium satis mirumst, neque

locum * 32,1 *ἀλλὰ πάντων ἐσώτων ἐκεῖ καὶ κεκλημένον*; recepit hr. Jacobsii ὧς; R *κεκλημένον* proposuerat a D 306 ad 38,2 laudatum. En hic idem καὶ habes, quod rectum esse testis est O. P. 1019 col. II 29, ubi editores Britt. mirum in modum lapsi sunt. Veritas: „da alle dort standen, obwohl man sie weggerufen hatte“ et omnia sunt sana.

⁷⁴⁾ Tali modo exemplum olim depictum esse iam supra p. 351 sq. vidimus. Praeterea conferas, quod dixit W 229 sq.

⁷⁵⁾ Iam habemus argumentum quoddam illud καὶ, de quo dubitabat Wilamowitz, certo Charitonis esse. Ceteroquin illum scribam flosculum Homericum omnino non vidisse in suo exemplo persuasum habeo. Contra W p. 242 putat illum scribae negligentia excidisse atque stetisse intra col. IV versus 8 et 9, ubi verbum dicendi desiderat. Quod falsum esse docent loci 21, 23. 55, 23. Neque possum accedere Jacobo existimanti (p. 42) pro flosculo *πήλας ταῖς χερσίν* olim insertum fuisse ab auctore plenum versum. Quo posito, quomodo ille facilius excidere potuerit, equidem non intellego.

⁷⁶⁾ Quem postea laudavit S in Burs. annal. CXXIX (1907) p. 292, qui antea commendaverat *παρόντα* (cf. Burs. annal. CVIII (1902) p. 275 **, quod Croenertus coniecit cf. Arch. f. Papyrusf. I 529. Mittlere possumus Jakobi *πλησιάζοντα*, quod versus spatium nimis excedit.

possumus facere cum Nabero qui l. c. p. 95 ἀπελεύσῃ edidit. Putavit videlicet αἰ cum ἡ (sive ἣ) mutatum esse, quod exemplis vellem probasset. Aoristi ἀπελευσάμην imperativi unicum inveni exemplum apud Veitchium, qui vir doctus affert p. 276 Hippocratis locum satis incertum. At noster constans est in scribenda forma ἀπελθε⁷⁷⁾.

Quibus omnibus perpensis iterum statuendum est codicem F ab omni parte plus valere quam Th. Praeterea mihi videor demonstrasse gravissimas quas videmus discrepantias deberi scribae, qui minus diligenter scribens complura omisit verba neque exstare duplicem recensionem. Rem sese ita habere mihi quidem vel ex eo apparet, quod codex Th in iis, quae reliqua sunt columnae quartae, in universum congruit cum F, nisi excipias versus 18—20, quorum difficultates simili modo explicandae videntur, ut statim exponemus.

Cod. F 149, 26/27

Cod. Th col. IV 17—20

ταῦτα εἰ-
πὼν συσκευάζε-
το τὴν ταχίστην κα-
ταβαίνειν εἰς Ἰωνίαν
μέγα νομίζων πα-
ραμύθιον

ταῦτα εἰ-
πὼν παρσκευάζε-
το τὴν ταχίστην με (ν)
θαγαυ
νομίζων πα-
ραμύθιον

Florentini verba iam W 249 non sine causa praetulit⁷⁸⁾. At codicis Thebani contextus difficultatibus obstructus est, quibus omnibus vix aliquis poterit mederi, praesertim cum quod isto loco maxime dolendum, non aetatem tulerit ille palimpsestus, ut denuo queat inspicere. Inde hanc rem brevibus possumus absolvere. Verum quod doctissimus W de Th lectionibus sensit⁷⁹⁾ non probo. Etenim cum verba καταβαίνειν εἰς

⁷⁷⁾ Ne restet dubitatio: et infinitivo aoristi ἀπελεύσασθαι noster se abstulit, quae forma falso legebatur in editione principe 7, 25 cf. Cob. V. L. 169 et Lob. Phryn. 721. Verum admisit futurum (ἀπ-)ελεύσεσθαι, quod vituperaverunt Phrynichus (37) et Moeris (15) cf. 7, 15. 121, 32. 151, 10, qua de re cf. Gasda 20. Idem apud Lucianum (S I 231) et Teletem (Mueller, H. von, de Teletis elocutione. Diss Friburgi '91 p. 4) invenis, quibus adnumerandi sunt X. E. (cf. 365, 6) A. T. (cf. Sex. p. 12) Hel. (cf. Fritsch I p. 9).

⁷⁸⁾ Συσκευάζετο magis quadrare ad nostri stilum recte putat W conferens 140, 11.

⁷⁹⁾ Dissertit doct. W. l. c. de hoc loco praeter alia haec: „Er (h. e. der Schreiber) bietet etwas, das auch für ihn völlig sinnlos gewesen sein muß“. Quod si ita esset, codex Th minimi aestimandus esset.

Ἰωνίαν nescio cuius scribae incuria omnino desint in codice Th, quod iam in exemplo illius factum esse potest, colligam a scriba sequente totum enuntiatum utpote claudicans mutatum esse ita, ut iam non sensu careret. Cuius rei vestigia videntur relucere e litterarum complexu με(ν) θαγαν male corrupto.

† 149, 28 καὶ πόλεων ἡγε- καὶ πολλῶν πόλε-
μονίαν F ων ἡγεμονίαν Th IV 22 sq.

Thebani verba esse genuina iam W 250 et Nab. XXIX 97 viderunt et doctissimus R, qua fuit scientia linguae Graecae dudum de <πολλῶν> ὄχλων cogitabat. Ceteroquin vocem πολλῶν ante πόλεων propter homoiocatarcton facillime excidere potuisse quis non videt?

† 149, 29 οἰκήσεις F εἰκόνας Th IV 25

Vox εἰκόνας, quam vides in Th scriptam, multo melior est quam lectio Florentina οἰκήσεις. Ut enim Callirhoe levatur consolatione, quam capit e Chaerae imagine (cf. 26, 6. 44, 4. 64, 10. 71, 5. 12), ita Dionysius nostro loco sperat se erectum iri imaginibus Callirhoes, quas habebat Mileti. Confert doct. W 250 locum 60, 1, cui addi possunt 64, 31 et 154, 21. Sed fugit viros doctos omnes dudum D de εἰκόνας cogitavisse, quem conferas p. 626 ad 184, 20. Ceteroquin clausula Thebana rarior est (obstante Heibgesio 82) Καλλιρόης εἰκόνας (C 10. 1,8% VIII: 17^{ies}) quam Florentina Καλλιρόης οἰκήσεις (A 5. 3,6% VIII: 41^{ies}).

Quae reliqua sunt columnae quartae usque ad verba ἦνυσε τὸν (149, 31) pertinentis, a F memoria non recedunt. Cum W eas solas Thebani partes transscripsisset, quae lectu erant paulo faciliores, sequentes quattuor columnae in aversa charta scriptae periere⁸⁰). Tamen est notatu dignum contextus illius extincti ambitum eundem fere fuisse ac codicis F, quam rem W 245 videtur minoris fecisse. Immo inde sequitur, ut in componendis rebus discrepantiae haud fuerint magnae.

Quintae columnae initium valde mutilatum est hoc:

φιλαργ[υρ]

περημ[.]

⁸⁰) Ut rem intellegas recte, velim conferas W p. 232. Erant enim illae paginae pilosae, ut ita dicam, quo factumst, ut atramenti vestigia tam essent pallida, ut W venenorum ope non admota — quod peregre non potuit facere, ilico enuclearet fere nihil.

W 246 perspexit coniunctum esse aliquo sententiarum vinculo φιλάργ[υρος⁸¹] cum loco 151, 11 (θησαυρόν εύρων τις χρυσίου) Deinde facio cum Cr.⁸²), qui ex syllaba -περ elicuit particulam ὡσπερ.

Tertium posse addi equidem putaverim: litterae ημ pars mihi videntur esse vocis ἡμέρα ut possit suppleri versus 2

ῶς]-

περ ἡμ[έρα ταύτη. Ὁ δὲ]

Dativum temporis ἡμέρα ταύτη, qui rarius adhibetur a nostro⁸³) quam genitivus (cf. 21, 8. 37, 1. 82, 5. 133, 28), hoc loco alteri casui praeferam respecto versus spatio. Ne putes articulum necessarium esse, velim conferas 72, 26. 105, 29 (νύξ ἐκείνη) 36, 5 (Λεωνᾶ με τούτω) 38, 32 (Πλαγγόνι ταύτη). Accedit quod verborum ἡμέρα ταύτη numeri apte cadunt (B 1. 15, 8⁰/₀ VIII: 130^{ies}) atque restat, ut moneam locutionem ἡμέρα ταύτη respondere breviori τότε F (cf. 151, 12). Postremo in eodem versu exstitisse ὁ δ' mihi certum est neque facio cum W coniciente ex eo, quod δὲ in codice Th post vocem Ἐρμοκράτης (V 3) deest, evadere, ut illa verba alio modo coniuncta fuerint. Florentina lectio est sane nostro usitatior cf. 54, 24. 151, 3. 152, 19. 153, 4 quam Thebana, qua Charito semel usus est cf. 57, 14. Tamen

⁸¹) Φιλάργ[υρος] supplevit W. Occurrit ista vox apud Soph. Pl. Xen. Polyb., in N. T. scriptis, apud Plut. Luc. alios. In nostra fabula frustra quaeres.

⁸²) cf. Arch. f. Papyrusf. I p. 529; ille v. d. supplevit sic:

οὔτε]
[θησαυρόν εύρων χρυ]
[σίου τοσούτον τις]
φιλάργ[υρος ἐβόα ὡς]
περ Η Μ

Sed talia nimis incerta habeo.

⁸³) Dativus contra 50, 20 comparet. Scimus in Graecitate seriorum temporum tertium casum magis magisque evanuisse (cf. Rad. 42 sq. et saepius), quod item in Charitonem cadit. Duos locos, quibus retinenda erat codicis lectio, breviter perstringam. Legitur * 14, 1 ὄνομα πορθημίου πειρατήριον συγκροτών. πορθημίου falsum est cf. I. G. XI, 2, N. 153, 19 p. 34. (297/79 a. c.), sed accusativo R et hr. immerito substituisse dativum docet Hdt. IV, 6 σύμπασιν δὲ εἶναι ὄνομα Σκολότους, τοῦ βασιλέως ἐπιωνυμίην (quem in locum cf. Stein ad I 14. 18 et S II 37.) Locis 91, 17. 96, 15. 98, 9 non obstant. Porro ter comparet προφάσει: 36, 17. 50, 26. 110, 19; tamen invenimus scriptum * 38, 1 ἐνδιέτριβε τοῖς χωρίοις προφάσεις μὲν ἄλλοτε ἄλλας. Edidit dativum de suo hr., quod facere non debuit, cf. Nab. 197. Nec aliter se habet res in * 79, 6, quem locum alias amplius tractabo.

nolim diiudicare, utrum scribendum sit Ἐρμοκράτης δὲ an ὁ δ' Ἐρμοκράτης. De locutione λόγου κρείττον, quae Thucydidi debetur⁸⁴), dubito an fuerit in palimpsesto (cf. infra pag. 374). Illam Charitonis esse pro certo habeo, quippe quae optime quadret ad stilum nostri talia adamantis. Ceteroquin timeo, ne scriba ille parum diligens quartum turbatus sit, quod οὔτε particula ter comparet (cf. supra p. 351 sq. et p. 359).

Cod. F 151, 15—17

Cod. Th col. V 5—11

καὶ περιπτυξά-
μενος τὴν θυγατέ-
ρα εἶπε Ἱῆς, τέκνον.
ἢ καὶ τοῦτο πεπλάνη-
μαι; Ἱῶ, πάτερ, ἢ ὅν
ἀληθῶς, ὅτι σε
τεθέαμαι.

καὶ περιπτυξά- 5
μενος τὴν θυγατέ-
ρα Ἱῆς, τέκνον, εἶπε,
'καὶ τοῦτο πεπλάνη-
μαι;' Ἱῶ, πάτερ, εἶπεν,
'ἀληθῶς, ὅτι σε ζῶντα 10
τ[εθέαμαι].'

Quas discrepantias, cum difficiles sint diiudicatu, singulas perstringam.

I. Primum invenis in codice Th verbum εἶπε orationi directae insertum, cui alterum respondet εἶπε responso immisum. Verum in codice F illud εἶπε ante orationem directam est positum, cum hoc alterum omnino non adsit. Cur praeferamus codicem F, statim exponemus. Habemus duos locos in nostra fabula, e quibus apparet a Charitone rem ita institutam esse, ut brevibus verbis — factis ab hominibus animis perturbatis, quorum alter in alterum incidit — non intercalaret verbum dicendi εἶπεν. Legimus 137, 20, ubi Chaereas vidit Callirhoen primum post causam apud Persarum regem actam, verba haec: καὶ ἀμφοτέροι συνεβόησαν. Ἱαιρέα, Ἱαλλιρόη et nonnullis versibus infra 138, 1 μίαν φωνὴν ἀφέντες. ἔχω σε εἰ ἀληθῶς εἰ Καλλιρόη. εἰ ἀληθῶς εἰ Χαίρέας. Utroque loco verbum dicendi ante orationem directam vides positam. Eiusdem verbi numerus pluralis propterea rectus est, quia amborum animi eodem modo excitati sunt; quod non cadit in Hermocratem. Is enim per totam fabulam fingitur vir, qui ne in summo quidem rerum discrimine mente concidat⁸⁵). Inde

⁸⁴) Cf. Thuc. II 50, 1 et Guil. Werner: De Libanii studiis Herodoteis. Diss. Vratisl. 1910. pag. 91. Quae locutio nisi nostro loco apud Charitonem non comparet.

⁸⁵) Cf. 12, 15 sq. 57, 30 sqq. 58, 30.

nostro loco iure ac merito numerus comparet singularis. Alterum vero εἶπεν in codice Th scriptum a nescio quo sciolo ad rhetorum rationes additum videtur⁸⁶).

II. Deinde deest in Th ἦ ante καὶ particulam. Florentinam lectionem iam W 250 defendit comparans 101, 28. Eundem usum novimus e N. T.ⁱ scriptis cf. Bl.-D. § 446 p. 259, qui affert Luc. 18, 11. Inde falsus erat hr. καὶ post ἦ expungens (praeterea cf. D 629 ad 186, 16).

III. Postremo invenis in Th post ὅτι σε insertam formam verbalem ζῶντα. W Thebanum praeferentem nequeo sequi. Tum enim ipsam profecto inter vivos esse Callirhoes solum interest patri persuadere. Quod ut efficiat edit verba: Ζῶ πάτερ νῦν⁸⁷) ἀληθῶς ὅτι σε τεθέαμα:⁸⁸). Affirmans igitur patri se illum videre Callirhoe sperat fore ut sibi contingat illi omnes dubitationes eximere. At participium ζῶντα, quod supervacaneum, nisi ad rhetorum rationes non est additum⁸⁹).

151, 17

ἐχείτο μετὰ χαρᾶς F με<τ>ὰ <χ>α[ρᾶς] ἐξε-
χείτο Th V 12/13

Sententiam Wilckenii, qui putat Th praestare, Heibges 82 fulcire conatus est ex eo, quod Thebani clausula ἐξεχείτο (B 1. 15,8⁰/₀ VIII: 130^{ies}) Florentini ἐχείτο μετὰ χαρᾶς (D 3. 1⁰/₀ VIII: 13^{ies}) longe superat. Res est eiusmodi: Charito verbum simplex non adhibuit nisi proprio sensu cf. 138, 12 καὶ οἶνοι καὶ μύρα πρὸ τῶν ποδῶν ἐχείτο, cuius eiusdem generis est locus noster. Contra verbo composito⁹⁰) metaphorice est usus cf. 89, 28 ἐξεχείτο δὲ πᾶσα Βαβυλῶν ἐπὶ τὴν θείαν et 129, 23 καὶ

⁸⁶) Ut magis fiat res perspicua, illa ad verbum sibi respondentia seorsum adscribam:

‘Ζῆς, τέκνον,’ εἶπε
‘Ζῶ, πάτερ,’ εἶπεν.

⁸⁷) Illud νῦν, quod saepius adverbio ἀληθῶς additur (cf. 104, 16. 115, 26. 134, 31) male omisit Th.

⁸⁸) Et conferri potest epistulae locus 145, 22 καὶ πέμψον αὐτὸν εἰς Συρακοῦσας, ἵνα καὶ τὸν πάππον θεάσῃται.

⁸⁹) Velim iterum compares 138, 1, ubi verba ἔχω σε in altero responso non invenis repetita et nostrae comm. supra pag. 347.

⁹⁰) Quod maxime poetis usitatum cf. Hom. Ap. Rhod. Posidon. Athen. (e. g. V, 13 p. 212 C ἐξεκέχυτο τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως) Joseph. Synes. cf. Thes. III 646 B. — Ceteroquin non ignoro apud Platonem legi in symp. 215 E καὶ δάκρυα ἐξεχείτο ὑπὸ τῶν λόγων τούτου.

ὄχλος ἄτακτος ἐξεχείτο διὰ τῆς πύλης βουλόμενος θεάσασθαι τὸ συμβεβηκός. Considerantibus nobis in codice F δάκρυα et χαρᾶς, voces sibi contrarias, haud inepte positas legi in initio et in fine enuntiati, quod iam supra factum esse 149, 17 (cf. pag. 349, 47) vidimus, minus placebit memoria Thebana.

* 151, 18 ἐπικαταπλεῖ ταῖς ἄλλαις τριήρεσιν F et Th

Cum altera memoria cum altera consentiat, iam non erit dubium, quin hr., dudum vituperatus a Cobeto VIII 302, frustra inseruerit praepositionem σὺν ante ταῖς. Accedit quod vel apud veteres scriptores idem dativus comperet saepius cf. Kr. 48, 9⁹¹). Ut omnem dubitationem tollam, apponam Diodori XVI 68, 5 ἐπικαταπλευσάντων δὲ καὶ τῶν Καρχηδονίων εἴκοσι τριήρεσιν.

F 151, 20/21

Theb. col. V 1 ε

διὰ

διὰ

τὸ μηκέτι Χαιρέαν ἄλλω
τινὶ σχολάζειν δύνασθαι
πλὴν Καλλιρόη μόνῃ.

τὸ μὴ Χαιρέαν ἄλλω
τινὶ δύνασθαι σχολάζειν
πλὴν μόνῃ τῷ Καλλιρόης
συνεῖναι κάλλει.

Codices longius distare inter se vides. W, qui 250 Florentini μηκέτι commendat, ceteras discrepantias ita explicat, ut ampliorem memoriae Thebanae contextum a Florentini scriba in breviorum formam contractum esse statuatur. Quae res etsi facilis non est diiudicatu, tamen Thebanae lectiones mihi videntur dubiae. Primum mihi displicet duos infinitivos, per articulum loco substantivi positos, tam brevi spatio se sequi⁹²). Deinde valde dubito, sintne genuina verba μόνῃ τῷ Καλλιρόης συνεῖναι κάλλει. Etenim intellegimus, cur noster similem in modum ludat verborum sono 12, 24: θάψωμεν Καλλιρόην ἔτι καλήν⁹³). At nostro loco talequid non desideratur. Inde illa verba rhetori attribuam, qui istam glossam adscripsit ad explicandam Florentini locutionem brevem: Καλλιρόη μόνῃ.

151, 22 ταχέως δὲ F

ταχέως οὕτως Th V 23.

⁹¹) Tamen non praetermittam hic illic a pristinis auctoribus praepositionem poni cf. Kr. 48, 11, 15.

⁹²) 40^{ies} vidi tales infinitivos sed nusquam alter sequitur alterum. De re ipsa cf. S III 82. IV 84. 618.

⁹³) Aequè bene dictum est 102, 24: ῥόνου τοῦ κάλλους ἐραστής ἦν.

Neque hoc neque illud rerum conexu reicitur. Tamen malim sequi Th, quod idem fecit W 254.

Congruit in sequentibus F cum Th; inde apparet et Naberum (VI 262: σχῆμα <ὅμοιον> τῷ μετὰ) et Schmidtium (125: καὶ ἦν <εἰκῶν> ἐκείνο τὸ σχῆμα τοῦ μετὰ) frustra de memoria (151, 22 sq. καὶ ἦν ἐκείνο τὸ σχῆμα τὸ μετὰ) dubitavisse. Iam accedamus ad sextam columnam:

F 151, 26/27

Th col. VI 6—10

τῶν ἀπὸ τῆς θαλάσσης
τοὺς ἀπὸ γῆς ἀσπαζομένων καὶ
πάλιν ἐκείνων τοὺς
ἐκ θαλάσσης

[. . . τῶν ἀπὸ τῆς θαλάσσης
λάσσης τοὺς ἀπὸ γῆς]
ἀσπαζ[ομένων, τῶν]
δὲ ἀπὸ τ[ῆς γῆς τοὺς]
ἐν ταῖς τρι[ήρεσιν]

Iterum⁹⁴) putat W 246 codicem F nihil continere nisi codicis Thebani verba in angustum coacta. Verum qui utramque inspexerit memoriam, primo obtutu videbit codicem F nostro loco fere tot praebere verba quot Th. Porro equidem sentio de Florentini memoria haec: In priore parte enuntiatii repetita est praepositio ἀπό (cf. 151, 26 αἰφωναὶ τῶν ἀπὸ τῆς θαλάσσης τοὺς ἀπὸ γῆς ἀσπαζομένων). Adde quod locutiones τῶν ἀπὸ τῆς⁹⁵) θαλάσσης (151, 26) et τοὺς ἐκ θαλάσσης (27) sese excipiunt⁹⁶). Quas responsiones desideras in codice Th. Attamen gaudeo, quod palimpsestus, qui exaravit versu 9 τῶν] δὲ ἀπὸ τ[ῆς γῆς] testis est, Hercherum falso secutum esse R flagitantem ἐπί in * 151, 26⁹⁷). Etenim satis constat et adverbia⁹⁸) et praepositiones, quibus situs et motus significatur,

⁹⁴) Cf. quae exposuimus supra pag. 365 ad 151, 20 sq.

⁹⁵) Articulum in talibus locutionibus modo poni modo omitti nil refert (cf. supra pag. 343.). Doct. S IV 66 conguessit exempla huius usus ex atticistarum scriptis. Etiam eadem res est in N.T.¹ libris cf. Bl.-D. § 255 et § 257, 3 p. 148/9. Quare si contuleris Charitonis 29, 11 ὑπὸ κάλλους vel 89, 16 ἐπὶ κάλλει cum 89, 3 ἐπὶ τῷ κάλλει; sive 129, 23 διὰ πύλης cum 130, 1 εἶωσ τῶν πυλῶν, neque offendes in nostro loco neque corrigendum esse censebis *6, 22: ὁ μὴδὲν ὑπὲρ γάμου πονήσας in ὑπὲρ< τοῦ > γ. π. quod fecit hr. respectu. ut videtur, loci 46, 1. cf. etiam Buettner-Wobst in Berl. phil. W. XII (1892) p. 749.

⁹⁶) De chiasmo infra erit dicendum cf. pag. 375, 132 huius commentationis.

⁹⁷) Decepit editio Hercheriana Wilckenium, qui falso supplevit ἐπί.

⁹⁸) Quae etsi mittere possumus, tamen liceat brevibus tractare unum locum, qui ad nostrum aliquid facit. Legimus 20, 14 ἐλπίζω δὲ αὐτόθεν εὐρήσειν καὶ γνωρίμους. Gasda 34 αὐτόθεν scribi iubet respectis locis 19, 24 et 86, 30, quod frustra fecit cf. Lob. Phryn. 128. Praeterea inspicias Sex. 24 et S III 59.

valde inter se confundi a scriptoribus posteriorum temporum⁹⁹⁾. Quorum in societatem nostrum venire eo minus est mirum, quod eiusdem licentiae vestigia habemus apud veteres¹⁰⁰⁾. Ut brevis sim: nostro loco praepositionem ἀπὸ adhibitam invenis ad vicem praepositionis ἐπί. Eadem est res 16, 11 τοὺς ἀπὸ γῆς ἀρπάσαντες, quod potest conferri cum Aeliani n. a. ἀρπάζει τοὺς ἀπὸ γῆς ἐστῶτας τῆς πλησίον, quem locum debeo doct. S III 59. Neque praetermittam¹⁰¹⁾ vel Herodotum admisisse VIII, 94 τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος λέγειν τάδε. Nec aliter res se habet in locutionis τοὺς ἐκ θαλάσσης praepositione ἐκ, quae loco ἐν est posita. Conciliavit sibi eundem usum vel Thucydides scribens VI 32, 2 ξυνεπεύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς. Atque ignorat nemo illud Ev. Lucae (cf. 11, 13) ὁ πατήρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ¹⁰²⁾. Quibus omnibus perpensis tales locutiones nihil habere offensionis nemo negabit. Voces e contrario sese excipere accuratius apparet ex eis, quae leguntur in codice Th. Attamen ut talia rhetoris magis quam Charitonis sint, evadit ex eo, quod observavimus supra p. 347 et 364. Adde quod πάλιν Florentini, quod deest in Th, nostro usitatum est (cf. 33, 18. 152, 25). Restat, ut moneamus Thebanam clausulam ταῖς τριήρεσιν (D 1.4% VIII: 34^{ies}) multo rariorem esse, quam Florentinam ἐκ θαλάσσης (A 1. 22, 3% VIII: 195^{ies}). 151, 28 sq. εὐφημίαι τε καὶ ἔπαι- εὐφημίαι [τε καὶ ἔπαι-]
 νοὶ καὶ συνευχαὶ πυκναὶ νο[ι] καὶ εὐχα[ι]
 παρ' ἀμφοτέρων πρὸς πρὸς]
 ἀλλήλους ἀλλήλους

Th VI 11—14

Ex hoc loco dilucide apparet, quam neglegenter Thebani vel eius exempli scriba depinxerit. Ut vox πυκναὶ per homoioteleuton, ita locutio παρ' ἀμφοτέρων, nostro usitatissima¹⁰³⁾,

⁹⁹⁾ Cf. S IV 613 Rad. 55. Win. 439. Bl.-D. § 103 p. 63 et § 209, 2 p. 126 et § 437 not. pag. 252.

¹⁰⁰⁾ SIV 613 not. 34. Bernh. 208 sqq. Meisterh. 215 no. 19—21. Kr. 50, 8, 13.

¹⁰¹⁾ Liceat afferre nonnulla, quae cum maxime debeo D 263 ad 18, 4 et 631 ad 187, 3 cf. Diod. XII 16, 5 ἅμα δὲ καὶ τῆς κραυγῆς τῶν ναυμαχούντων καὶ τῶν ἀπὸ γῆς συμφιλοτιμουμένων (τῇ κραυγῇ Wess. Vog.). Luc. dial. mort. X 12 (I 375 R) ἀλλὰ μεχρὶ λόγων, εἰ κραυγὴ τις ἀκούεται, ὡσπερ τινῶν ἀπὸ γῆς βοώντων; X. E. *339, 22 βοῆ δὲ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς πολλῆ καὶ τῶν ἐν τῇ νηὶ συμμιγῆς quem locum hr. immerito immutavit.

¹⁰²⁾ Affert doct. Sex. 68 ex A. T. 90, 30 οἱ δὲ ἐκ τῆς ἐφορκίδος.

¹⁰³⁾ 18 locorum, quibus illam locutionem vidi, imprimis conferendi sunt hi: 23, 13. 44, 19. 152, 25.

similitudine litterarum ΠΑΡΑΜ et ΠΡΟΣΑΛΛ excidere potuit. Compositum *συνευχαί* nisi apud nostrum¹⁰⁴⁾ comparet apud nullum, quantum scio, scriptorem (cf. Thes. VII p. 1362 A.). Verum illi scribae compositum plane insolitum fuisse equidem putaverim¹⁰⁵⁾.

151, 29

ἦκε δὲ

ἦκε δ[ὲ με-]

καὶ ὁ Χαιρέου πατήρ F

ταξὶν φερόμενος/

καὶ ὁ Χαιρέου πατ[ήρ]

Th VI 13/15

Recepit W 246 Thebani verba μεταξὺ φερόμενος. Qui vir d. cum suam sententiam argumentis non confirmaverit, nostrum est utriusque codicis lectionem accuratius examinare. Res est eiusmodi: Aristoni Charito fere nullas tribuit partes¹⁰⁶⁾. Narrat illum de scala delabi 7, 21, inde a quo loco fingitur esse vir ad aegrotandum proclivis. Atque cum Callirhoe sepeliretur utpote mortua, ille tanto morbo affectus est, ut ipse ambulare nequiret, immo a servis portari debebat cf. 13, 12 ἐφέρετο δὲ καὶ Ἀρίστων ἔτι νοσῶν. E codice Thebano discimus invalidum illum senem morbo nondum esse defunctum, quod optime conspirare cum totius operis compositione nemo, autumo, est qui neget. Consulto enim Aristonis imbecillitas opponitur vigori Hermocratis.

† 151,30 ἐπεκλύοντο F ἐπεκυλίοντο Th VI 18.

Iterum Thebanus superat Florentinum, cuius lectionem esse pravam omnes intellexerunt¹⁰⁷⁾. Verbum ἐπικυλίεσθαι, quod

¹⁰⁴⁾ Praeterea occurrit 107, 26. Eodem sensu a nostro adhibetur simplex εὐχαί cf. 58,8. 99,15. 146, 25. 156, 17. In transcurso moneo falsum esse W 246, 1, qui καὶ συνευχαί item scribere mavult 58, 8 pro καὶ εὐχαί putans vocalium concursum tollendum esse. At noster non tam anxie hiatum evitavit, ut illum non admitteret post particulam καί (cf. S. I 58). Ceteroquin hiatus 148, 24 διηγῆσατο αὐτῷ item invenitur in Th I 13.

¹⁰⁵⁾ Ceteroquin fieri potuit, ut praepositio συν —, quippe siglo quodam notata, effugeret librarium. Quae res statuenda est in † 72, 28, ubi in codice F legitur ἀπαγόμενος, quod sane minus elegans quam payri Fayûm 1 col. II 12 συναπαγόμενος. Compositum e Xenophontis Cyrop. VIII 23, 3 et Hell. V 1, 23 notum saepius in N. T. i scriptis occurrit cf. Thes. VII p. 1221 A. Charitonem igitur, qui Xenophontis verba multa recepit atque composita cum συν-praepositione ficta amavit (cf. 71, 27. 74, 10, 123, 20) συναπαγόμενος scripsisse mihi quidem certum est.

¹⁰⁶⁾ Loco 3, 17 eundem commemoratum invenis sed modo propterea, quod pater est Chaeraeae.

¹⁰⁷⁾ Reiskii ἐπεκλεῖοντο probatum est ab H et hr.

demum novimus e scriptis auctorum temporum posteriorum ¹⁰⁸⁾, hoc loco adhibetur de iuvenibus Chaeream appetentibus, ut quam celerrime salutent. Talem superlationem ad Charitonis stilum quadrare iam supra pag. 347 vidimus. Restat, ut moneamus a doctissimo D 631 ad 187,6 praeter alia idem ἐπεκυλίοντο propositum esse.

Priusquam accedimus ad reficiendam columnam sextam extremam, quam rem confici posse non diffidimus, nostrum est emendare codicis F lectionem † 152, 1 ἔδοξε δὲ ἔτι καὶ αὐταῖς Καλλιρόην γεγόνειναι, quam claudicare negabit nemo. Primum pro καὶ scribendum esse καλλίων doct. R vidit ¹⁰⁹⁾, cuius coniectura valde fit probabilis ex eis, quae agnovit W in cod. Th. col. VI 25. Deinde rectum esse Hercherum corrigentem αὐταῖς in ἑαυτῆς probabile fit enuntiato consecutivo ὥστε ἀληθῶς εἶπες ἄν. Etsi comparativus cum genetivo pronominis reflexivi a nostro semel tantum copulatus est (cf. 94, 28), tamen idem et nostro loco rectum esse puto: adamant enim istam constructionem atticistae cf. S I 92. II 45. III 60. IV 61. 613 ¹¹⁰⁾. Postremo doct. Wilamowitz l. c. 33, 1 Καλλιρόην ditto-graphiam ¹¹¹⁾ expungendam commendavit respectu 151, 32 ¹¹²⁾, cui adstipulor. Inde mihi certum est e F codicis verbis corruptis elicienda esse genuina haec: ἔδοξε δὲ ἔτι ¹¹³⁾ καλλίων ἑαυτῆς γεγόνειναι

Thebani contra versus W edidit sic (cf. col. VI 23—27):

ἔδο]-
ξεν δὲ ὡς [ἀ]<λη>[θῶς ἔτι]
καλλείων [.] 25
νηνητην (?) [ἀναδυο]-
μένην [ἐκ τῆς θαλάσ]-
σης

¹⁰⁸⁾ cf. Pol. III 53, 4. Diod. XIX 19, 6. Plut. Mor. 831 E (Thes. III p. 1662 D).

¹⁰⁹⁾ Neglexit hr. in adnotatione critica καλλίων Reiskio deberi, codicem contra καὶ praebere cf. ed. Par. 500, 27.

¹¹⁰⁾ W contra 247 codicis lectionem defendendam putabat conferens A. T. 169, 13. Sed l. l. e sententiarum conexu facillime suppletur: „quam pridie“ vel talequid. Inde ille locus ad nostrum nil valet.

¹¹¹⁾ De eodem vitio supra pag. 343 dictum est.

¹¹²⁾ Doct. R. nominativum malit scribere.

¹¹³⁾ Quam particulam extinguere iussit Cob. VIII 302.

Litterarum seriem νηντην dubiam esse indicat editor ipse. At minutissima mutatione scribentes Διτην την facile agnovimus partem vocis Ἀφροδίτην, quae optime quadrat ad loci sententiam. Ante nomen proprium praepositione ὑπὲρ inserta mutilatus versus 25 sat est suppletus atque apte emendatus; inde non dubito quin olim columnae finis fuerit hic:

	ἔδο-]	
	ξεν δὲ ὡς [ἄ]λη[θῶς ἔτι]	16 litt.
25	καλλείων [ὑπὲρ Ἀφρο]-	16 "
	δίτην τὴν [ἀναδου]-	14 "
	μένην [ἐκ τῆς θαλάσ]-	15 "
	σης	

Nostris supplementis comparatio significantius exprimitur quam eis, quae proposuit Cr., qui et altera de causa non est laudandus ¹¹⁴). Duo sunt notatu digna, quae de genere dicendi addam: Praepositionem ὑπὲρ cum comparativo copulari, quae constructio, spreta a nostro ¹¹⁵), genitivo comparativo substituitur, scimus e N. T.ⁱ scriptis (cf. Bl.-D. § 185, 3 p. 110 sq.) Deinde de locutione Ἀφροδίτην τὴν ἀναδουμένην moneo: saepius fieri, ut verba loco attributi posita, quae ipsa praedita sunt articulo, nomen sequantur articulo carens. Cuius rei exempla congesserunt S III 63. IV 67 et Sex. 25. E nostra fabula afferam haec: 32, 2 sq. ἀνὴρ ὁ πρῶτος τῆς Ἰωνίας. 47, 17 οὐδὲν ἑμαυτοῦ τὸν Ἑρμοκράτους ἔκγονον. 78, 9 τριήρη τὴν καλλὴν τὴν στρατηγικὴν τὴν τοῦ πατρός. 118, 1 δῶρα τὰ κάλλιστα. Similiter est dictum δύο τὰ προτρεπτικώτατα 125, 6 ¹¹⁶).

Jam comparemus emendatum utrumque codicem.

¹¹⁴) Cf. Arch. f. Papyrusf. I 529 n. 25.

καλλείων [καὶ ὑπὲρ ἐκεί]-
νην τὴν [ἀναδου]-
μένην . . .

quae versus spatium excedunt nimis, quod idem cadit in W 247, cuius sententiam nequeo probare, nam numerus litterarum columnae VI ita variat, ut neque plus 17 neque minus 13 contineat. At columnae VII/VIII ad nostram nil attinent cf. W. 229.

¹¹⁵) Cum illa constructione affinitate quadam coniunctus est usus metaphoricus praepositionis ὑπὲρ c. acc. copulatae, quod admisit Charito cf. e. g. 11, 30 ὑπὲρ ἀπαντας ἐδημοκόπου et 36, 29. 70, 28. 74, 12. quae de re cf. Kr. 68, 29, 2. S IV 46, 7.

¹¹⁶) Cf. Mueller, praef. ad Galeni script. min. vol. II. p. LXXVI.

F emendatus 152, 1—3 Th emendatus VI 23—28

ἔδο-	ἔδο-
ξε δὲ ἔτι: καλλίων	ξεν δὲ ὡς ἀληθῶς ἔτι:
ἑαυτῆς γεγονέναι.	καλλίων
ὥστε ἀληθῶς εἶ-	
πες ἂν αὐτὴν ὄρᾶν	ὑπὲρ Ἄφρο-
τὴν Ἄφροδίτην ἀναδου-	δίτην τὴν ἀναδου-
μένην ἐκ τῆς θαλάσ-	μένην ἐκ τῆς θαλάσ-
σης	σης

Codicis F verba in codice Th in summarium vides coacta¹¹⁷⁾, quod qua causa factum sit, vix cuiquam contingat enucleare. Ne quis dubitet de Florentini τὴν Ἄφροδίτην ἀναδουμένην, affirmem talia attributa carere posse articulo, cuius rei exempla invenis apud S IV 66. E nostra fabula cf. 99, 23 τὸ ἄθλον βλεπόμενον¹¹⁸⁾.

† 152, 5 παραλάβετε ἔφη F παραλά[[β]ετα:¹¹⁹⁾ φησὶν Th VII 2/3.

Hanc discrepantiam, quae non minus minuta est quam difficilis diiudicatu, in medio reliquit W. De verbi φησὶν sive ἔφη orationi directae intercalatae usu statui haec: Comparet forma φησί, qua noster multo saepius utitur, 114^{ies} post vocalem, 16^{ies} post consonam; ἔφη contra 17^{ies} post consonam, ter post vocalem¹²⁰⁾. Verum post eas verborum formas, quarum ultima littera potest elidi, si excipias locum nostrum, nusquam comparet forma ἔφη¹²¹⁾. Itaque Thebani lectio mihi magis arridet.

† 152, 6 ἀργύριον καὶ χρυσὸν ἀναρίθμητον F ἀργυρόν τε καὶ χρυσὸν ἀναρίθμητον Th VII 7/8

¹¹⁷⁾ Florentini verba e Charitonis fluxisse calamo vix est quod commemorem cf. 35, 16. 92, 5. 105, 27.

¹¹⁸⁾ Inde sequitur, ut falsus fuerit hr. articulum inserens de suo † 72, 17 οἱ γὰρ κύνες φυλάσσοντες, quod dudum vituperavit Cob. 238. Accedit quod e Pap. Fay. I 21 elicienda est eiusdem Cobeti coniectura ὀλάσσοντες, quam commendem respecto loco 111, 27.

¹¹⁹⁾ Idem vitium vides col. IV 15 ubi καινή (i. e. κενή). Legitur in papyri, quae est de Parthenopa et Metiocho, lin. 9: ναίος (i. e. νέος) et in Dictyā. pap. 3 παιδίον (i. e. πεδίον). 90 ὀστία (pro ὀστέα). Praeterea cf. Mays. 107. Witkowski, ep. priv. graec. 2 p. 144. Contrarium vitium supra pag. 348, 45 commemoravimus.

¹²⁰⁾ Qui loci sunt hi: 122, 28 post ἐγώ. 142, 11 post τί. 14, 27 post παῦσα: (in pausa); quibus adnumerandi sunt loci tres, quibus vocales possunt elidi cf. 24, 9 et 36, 19: δέ et 110, 30: γέ.

¹²¹⁾ E. g. cf. 14. 30. 66. 17. 73. 12. 17. 101, 26. 108, 8. 132, 5.

ἄργυρον iam hr. pro Florentini ἀργύριον suo iure edidit. Exemplis ab illo praef. p. XV prolatis addam 14,30 et 15,18. At utrum τὲ καὶ an καὶ Charito scripserit, vix queat certo diiudicari, cum hoc (cf. 14,30 et 21,1) non minus quam illud (cf. 13,16 et 15,18) apud nostrum occurrat. Considerantibus verum nobis iam 148,26 (cf. supra pag. 337) Thebanam memoriam in eadem re praestare iterum τὲ καὶ magis placet.

Maiores sunt discrepantiae in sequentibus.

F 152, 7—10

Th col. VII 9—18

εἶτα ἐλέφαντα

καὶ ἐλέφαντα

καὶ ἤλεκτρον καὶ

καὶ ἤλεκτρον καὶ

ἐσθῆτα καὶ πᾶσαν

ἐσθῆτα καὶ πᾶσαν

ὕλης τέχνης τε πολυτέλει-

πλούτου πολυτέλ[ει]-

αν ἐπέδειξε Συρ-

αν, ἐπιδείξει δὲ Συ-

ρακουσίοις καὶ κλίνην

[ρα]κουσίοις καὶ κλείνη(ν)

καὶ τράπεζαν τοῦ με-

[καὶ]τράπεζαν τοῦ με-

γάλου βασιλέως

[γά]λου βα[σι]λέως καὶ

[ε]ὐνοῦχους καὶ παλ-

ῶστε . . . [λ]ακίδας, ὥστε . . .

Iterum in codice Th invenis subordinationem positam ad vicem coordinationis Florentinae. Quod non fortuna sed consulto factum esse nemo negabit neque est quod de ea re verba faciamus, cum supra pag. 341 demonstraverimus structuram Herodoteam fluxisse e Charitonis calamo: Hoc dico nostro loco verbum finitum consilio atque ratione positum videri, quo raris rebus atque admirabilibus, quas Chaereas ex Asia reportavit, plus ponderis accederet. εἶτα particulam recte tutatus est W p. 247, quod idem vitium Thebani in col. III 6 (149, 11) supra statuendum erat¹²²). At vituperat W collocationem verborum κλίνην καὶ τράπεζαν τοῦ μεγάλου βασιλέως. Immo illis ipsis multum tribuitur a nostro. Significant enim regis Persarum res, quas Chaereas victor spolia rettulit. Inde illa verba optime claudunt agmen. Unicam vocem πλούτου in Th substitutam esse verbis ὕλης τέχνης τε πολυτέλειαν mittere possumus, nam W recte de ea re iudicavit (cf. p. 247 sq.¹²³).

¹²²) Cf. etiam 17, 18 sq. ἐκέλευσεν — ἀποστῆναι — εἶτα βουλὴν προῦθρηκε. Ceteroquin non est quod commemorem δὲ particulam ad Florentini verba non quadrare.

¹²³) Cf. etiam D 632 ad 187, 14.

Sed utrum verba *καὶ εὐνούχους καὶ παλλακίδας* e Th sint recipienda, quaestio est. W, qui Th praefert, confert locum 121, 23. Verum hoc velim consideres: Illic nobis narrat auctor, quanta impedimenta et quot calones rex Persarum eiusque centuriones secum solant agere, cum ad bellum proficiscantur, atque enumerat praeter alios 121, 22 sq.: *καὶ εὐνούχους καὶ παλλακίδας καὶ κύνας καὶ τραπέζας καὶ πλοῦτον πολυτελῆ καὶ τρυφῆν*. Atque l. c. noster nihil agit, nisi ut nobis ante oculos ponat, quantopere effeminati sint Persarum mores, quanta fuerit aulae regiae luxuria. Ibi igitur *εὐνοῦχοι καὶ παλλακίδες* recte se habent. Nostro vero loco res alium in modum sunt compositae. Enumerantur opes Magni Regis, quas spolia rettulit Chaereas. Quas postquam Charito quasi cumulavit praedicans lectum atque mensam Magni Regis¹²⁴), num profecto addidit eunuchos et concubinas? Immo illi iure ac merito non sunt commemorati in codice F, quia abhorrent a totius loci sententia¹²⁵). Quare suspicer interpolatori illa verba deberi.

Postremo tangamus subdifficilem quaestionem orthographi-
cam. In codice F modo *Συρρακούσιος* modo *Συρακούσιος* legitur, cum in codice Th VII 13/14 *Συ[ρα]κούσιος* viderit W. E titulis, quos collegi, evadit, ut usque ad annum a. C. n. fere 180 sola forma *Συρακούσιος* exstiterit¹²⁶). At *cy* diphthongus in illis hucusque non est deprehensa, nec aliter se habet res in nummis¹²⁷). Etsi e codicibus posteriorum nihil certum potest colligi (cf. Cr. 94, 4), tamen probabile fecit Cr. l. c. formam *Συρακούσιος* ad Byzantinorum vergere studia ex eo, quod Epicurei ad lapidum normam scripserunt; quorum in societatem cum codex Th veniat, mihi quidem iam non dubium est, quin brevior forma Charitonis sit¹²⁸).

152, 15 sq. *καὶ ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι* F *καὶ βλέπειν*
καὶ ἀκούειν Th VIII 1/2

¹²⁴) Locutionem τοῦ μεγάλου βασιλέως non βασιλέως (cf. supra pag. 342) consulo bis poni (cf. 152, 5 et 9) manifestum.

¹²⁵) Adde quod ὅστε in codice F bene sequitur ea, ad quae est referendum.

¹²⁶) Cf. Cr. 94, 4 Head. Hist. num. ² p. 184—187.

¹²⁷) H atticam formam suo Marte ediderat, hr. contra *Συρακούσιος* defendendum putavit; Heibgesium vero, qui clausularum respectu Byzantinorum formam genuinam habebat, laudabit nemo.

¹²⁸) Cf. SIG. ³ 34, 3 (= 479^a); 163, 36 (368/7^a); 427, 3 (270^a); 428, 1 (post med. saec. III^a); 492, 15 (= 232^a); 629, 29 (182^a); SIG² 588, 74 (= ca. 180^a), quibus adde IG XII 5, 1 444 p. 109 M. P. epoch. CXIII.

Cum W 254, cur Thebani tempora praesentia praeferret, nusquam exposuerit, nostrum est rem brevibus tractare. Posteriores scriptores scimus variis temporibus non ea diligentia uti qua veteres. Atque in lingua vulgari aoristi modi magis magisque praesentis superaverunt¹²⁹). Quod idem in Charitonem cadit. Verum hr. nostri verborum contextum ad atticorum rationes immutans saepius falso induxit praesentis modos¹³⁰). Sequitur, ut Florentina memoria genuinam servaverit lectionem.

F 152, 16—17

Th col. VIII 2—6

λόγον δὲ θᾶττον ἐ-
πληρώθη τὸ θέατρον
ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.
εἰσελθόντος δὲ μόνου
Χαιρέου . . .

ἐπι δὲ ἐ-
[πληρώθη τὸ θέα]τρον
[ἀνδρῶν τε καὶ γυναι]κῶ(ν)
εἰ[σ]ελθόντος μόνου
[Χαι]ρέου . . .

En tertium comparet in codice Th subordinatio a W 248 immerito iterum laudata, qua de re confēras, quod p. 341 et p. 372 dictum est. Sat est affirmare δὲ particula enuntiata inter se centies conexa inveniri apud nostrum e. g. cf. 152, 1. 4. Praeterea deest in codice Th locutio λόγου θᾶττον, quae certo Charitonis est cf. 49, 31. 130, 3.

152, 18 πᾶσαι

καὶ πάντες

καὶ πάντες ἐπεβόησαν F

καὶ πᾶσαι ἐπεβόησαν

Th VIII 6—7

W, qui 248 dubitat de καὶ particula iterata, collocationem verborum Thebanam laudat. Immo illa repetitio per se nil habet offensionis, quod potuit ille v. d. intellegere e praecedente καὶ ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι, cui loco addas 66, 6. 93, 29. 136, 5. 144, 19. 156, 6¹³¹). Verum cum brevi ante legamus ἀνδρῶν

¹²⁹) Cf. Rad. 123, qui disserit haec: „Die letzte Konsequenz aber, die keinem Beobachter entgehen kann, ist doch die, daß die Modi des Aorists in der Volkssprache über die des Praesens die Oberhand gewinnen.“

¹³⁰) E. g. cf. * 16, 32 ἀφῆσα (hr. ἀφῆσα) * 53, 23 ἀφείναι (hr. ἀφῆναι). Cob. VIII 265 corrigi iubet ἐκδομένην 48, 30 in ἐκδιδομένην; non debebat offendere! Obiter moneo in loco † 72, 29 codicis βασιτάων reici forma aoristi βασιτάσας quam legimus in Pap. Fay. I col. II 14; quo tempore probato numeri aptius cadunt cf. Heibg. 81. Praeter locum infra pag. 375. tractandum cf. 11, 22. 13, 19. 93, 5. 50, 8. 51, 7.

¹³¹) Praeterea cf. Bl.-D. § 444, 3 p. 257. Idem vidi in Nini fab. A II 12 ἀφῆμαι καὶ εἰς τὴν σὴν ὄψιν καὶ εἰς τὰς περιβολάς. Neque est cur offendamus in Charitonis 119, 24 sq. καὶ, ἔσα εἰκόξ ἐν ἀπροσδοκίῳ πολέμῳ,

τε καὶ γυναικῶν, duplici particula vix videtur esse opus. Etiam de verborum collocatione aliter sentio ac W. Velim consideres ut viros Chaereae ita feminas maximo ardere Callirhoes studio. Atque quod Chaereas solus intrat in conditionem cum maxime feminae indignantur. Inde illas priore loco esse commemoratas mihi placet. Accedit alterum, quod plus valet. Praebet chiasmum verborum collocatio Florentina

ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν — πᾶσαι καὶ πάντες, quem fortuna

factum vix equidem crediderim. Adamat noster illam figuram¹³²). Minoris momenti est hiatum evitatum esse in F, quem praebent verba Th πᾶσαι ἐπεβόησαν.

† 152, 20 εἰσάγων καὶ τὴν εἰσαγαγὼν τὴν θυγα-
θυγατέρα F τέρα Th VIII 11

Charitonem aoristi modos in deliciis habere modo vidimus (cf. pag. 374) atque cum nostro loco comparari potest 93, 12 φοβηθεὶς αἰφνίδιον εἰσαγαγεῖν εἰς δικαστήριον. Sed certius habemus argumentum, puto, e quo evadit, ut Thebana lectio superior sit. Quid enim καὶ particula ante τὴν θυγατέρα posita sibi velit, equidem non intellego. Res est eiusmodi: Laudat noster Hermocratem, qui etiam id gratum facit populo¹³³), quod filiam inducit in theatrum. Quod satis significatum esse particula καὶ ante τοῦτο collocata mihi persuasi¹³⁴). Inde supervacaneum est alterum καί; neque abhorret a Charitonis usu numeros adhibendi (cf. Heibg. 22) nova lectione accepta choriambum praecedere ditrochaeo εἰσαγαγῶν τὴν θυγατέρα.

† 152, 21 εἰς τὸν οὐρανὸν ἀποβλέψας F et Th VIII 14

καὶ ἐλέγετο καὶ ἐγίνετο (Cob. VIII 296) aut 142, 11 καὶ Στάτειραν ἄγεις εἰς Συρακοῦσας καὶ Ῥοδοῦσιν τὴν καλὴν; (Nab. 211).

¹³²) Cf. supra p. 366 et locos hos: 43, 29: πίστιν γυναικῶς — μητρὸς φιλοσοφίαν. 50, 31 εἶρε τοὺς λίθους κεινημένους καὶ φανεράν τὴν εἴσοδον. 88, 31 ἤκον παρὰ Στάτειραν τὴν γυναῖκα τῆς βασιλείως τῶν ἐνδοξοτάτων Περσῶν αἱ γυναῖκες. 94, 27 ἀκραταὶ τῆς δίκης — Καλλιρόης θεαταί. 99, 15 Μιθριδάτη συνέχαιρον, συνελυποῦντο Διονυσίῳ. 115, 27 ἐκ τοῦ τάφου μὲν ἐξῆλθον, οὐκ ἐξῆξει δέ με ἐντεῦθεν . . . 115, 31 διὰ σέ εἰς Βαβυλῶνα ἤχθην — παρῆσθην δικαστήριῳ. 155, 13 ἐμὲ δὲ ζῆν οὐκ ἐπίστευεν, ἐπίστευσε δὲ Μιθριδάτην ἐπιβουλεύειν . . . Idem σχῆμα, Luciano misso cf. S I 419, occurrit apud atticistas cf. S I 64. II 284. III 315. IV 520.

¹³³) Cui petenti idem nil denegat cf. 5, 9.

¹³⁴) De καὶ particula cf. 98, 29 καὶ τοῦτο μοιχοῦ παράγειν εἰς ὄχλον ἄλλοτριαν γυναῖκα, ubi non scriptum est καὶ ἄλλοτριαν γυναῖκα!

Etsi alter codex cum altero consentit, tamen est quod faciamus cum hr, qui ἀποβλέψας in ἀναβλέψας correxit, cui item W 254 adstipulatur. Nunquam aliter quam sic in ea re Graeci videntur esse locuti. Quae inveni exempla sunt haec: Xen. Cyrop. VI 4, 9. [Plat.] Axioch. p. 370^b. Ev. Matth. XIV 19 Marc. VI 41 VII 34. Et ipse Charito p. 51, 13 scripsit verba Χαιρέας δὲ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν. Verum dignum est, quod memoretur utrique codici inesse idem vitium.

152, 23 ἡ τῆς τῶν ἐπινικίων F ἡ τῶν ἐπινικίων Th VIII 20

Articulum τῆς scribae negligentia omissam esse in Th recte vidit W 250 comparans locum 5, 19 iam a D 634 ad 188, 6 citatum ¹³⁵).

152, 23 ἐσχίζο ν το F ἐσχίζε το Th VIII 20

Praefert W 251 Thebani numerum singularem, qui referendus est ad ὁ δῆμος cf. 152, 20. Qui v. d., ut conciliet suae sententiae probabilitatem, comparat locos 91, 3 et 105, 6. Attamen vehementer errat! Talis enim constructio ad sensum quae vocatur attica habebatur cf. Moer. p. 2, neque solum atticistae (cf. S I 101 sq. 248. II 65. III 93. IV 102), sed omnes fere posteriores illam adhibuere ¹³⁶). Inde iam non erit mirum Charitonem idem adamasse. Ut exemplis utar, cf. 57, 13 ἐκ δὲ τῆς βουλήs ὑπέστησαν ἐθέλονται τὸ πλείστον μέρος et brevi post lin. * 20 μέγα μέρος τοῦ πλήθους ἐπηκολούθησαν (ubi hr. immerito induxit numerum singularem cf. D 380 ad 70, 3). 69, 5 ἑώρα ληστήριον βαρβάρων πῦρ ἐπιφέροντας (cf. D 415 ad 84, 3). 75, 16 ἐκράγεσαν ἄλλος ἄλλοτε. 91, 13 τὸ δὲ πλήθος ταῖς οἰκείαις φθονοῦσαι τὴν ξένην εἰδοκιμῆσαι συνεύχοντο. Est igitur statuendum atticam structuram, quae eadem Charitonis est, sublatam esse in codice Thebano.

152, 23 et 25 ποτὲ μὲν — ὅτι ἐ ποτὲ μὲν — ποτὲ δὲ
δὲ F Th VIII 19 et 23

Adverbia correlativa ποτὲ μὲν — ποτὲ δὲ sive ὅτι μὲν — ὅτι δὲ flagitabat R, quem W 226 secutus Thebani lectionem commendabat. Sed intricatiorem esse diudicatu istam discre-

¹³⁵) Obiter moneo simile vitium exstare in codice F p. † 32, 4 ubi O. P. 1019 col. II 34, sq. recte exaravit ὡπερ ὁ ἐν τῷ σμῆναι τῶν μελισσῶν.

¹³⁶) De X. E. conferendus est Loc. 139 ad 9, 1; praeterea Seiler ad Alciph. III 72, 2 p. 385. Vidi in papyri, quae est de Herpyllide, v. 13 ἐκάτερος ἐμβάντας.

pantiam apparet ex eo, quod vel hr, ad coniecturas et faciendas et recipiendas maxime propensus editor, remisit¹³⁷⁾ quae proposuit R. Ut intellegas, quam sit res ambigua, liceat mihi nonnulla adscribere. Verbis ποτὲ μὲν apud veteres cum maxime respondere ποτὲ δὲ notumst (cf. Thes. VI p. 1529, B); cuius usus exempla occurrunt etiam apud posteriores (cf. Dion. Hal. de Thuc. 15, 1 (845 R). Barnab. X 7 (cf. Bl.-D. § 436 p. 252). Long. 261, 27. 273, 31). Porro scimus locutionem ὅτὲ μὲν — ὅτὲ δὲ adamari a scriptoribus, qui inde ab Aristotelis vixere temporibus (cf. S IV 367. Thes. V p. 2327 D¹³⁸⁾). At velim inspicias Apoll. Rhod. Arg. III 1022 *sq., ubi invenis scriptum ἄμφω δ' ἄλλοτε μὲν τε κατ' οὐδεος ὄμματ' ἔρειδον | αἰδόμενοι, ὅτὲ δ' αὖτις ἐπὶ σφίσι βάλλον ὀπωπᾶς; et locum Polyb. VI 20, 8 ubi leguntur haec: τοῦτο δ' ἐστὶν ὅτὲ μὲν εἰς ἕκαστον στρατόπεδον πεζοὶ τετρακισχίλιοι καὶ διακόσιοι, ποτὲ δὲ πεντακισχίλιοι, ἐπειδὴν μείζων τις αὐτοῖς προφαίνεται κίνδυνος¹³⁹⁾. Verum omnes locutiones eiusdem generis, cum maxime apud posteriores, quasi vacillare vides¹⁴⁰⁾. Inde per se vix est, quod offendamus in Florentini verbis. Tamen cum Florentini cod. auctoritas non sit tanta, ut habeamus, quod credamus illi nostro loco non irrepsisse vitium, diiudicare nolo, utra lectio vera sit.

152, 26 ἡδίων ἦν

ἡδιστον ἦν Th VIII 26

Narrat nobis Charito rem sese habere modo ita, ut viri Chaeream, Callirhoen feminae summis efferant laudibus, modo ita, ut uterque simul celebretur ab omnibus. Hoc magis placet coniugibus. Sequitur, ut locutio ἡδίων ἦν eandem fere habeat

¹³⁷⁾ Hr. fortasse respexit D 634 ad 188, 6 monentem nihil mutari praestare.

¹³⁸⁾ Addam Barnab. II 4. 5. Simpliciter poni ὅτὲ δὲ, cui non antecesserit ὅτὲ μὲν, in Xen. Cyrop. V 8, 20, Luc. dial. deor. V 2 (I 214 R), aliis adnotat S I 305.

¹³⁹⁾ Quo loco ποτὲ potuit poni, ut hiatus evitaretur.

¹⁴⁰⁾ Similis licentia inesse videtur loco * 14, 16 ubi traditum est εὔρε δὲ ἐνίοις μὲν ἐν πορνείοις, οὓς δὲ ἐν καπηλείοις ubi τοὺς δ' H et hr, qui idem de ἐνίοις δὲ cogitabat cf. praef. p. IV. Scimus vel veteres sibi concessisse δς μὲν — δς δὲ cf. K.-G. II 228, 4^b, quem usum etsi apud nostrum non invenis, tamen saepius deprehendis apud alios posteriores (cf. Rad. 62. Bl.-D. § 250 p. 145). E. g. cf. X. E. 364, 6. Quid vero, quod legitur in Actis 17, 18 τινὲς — οἱ δὲ? Nonne Florentini lectio in * 14, 16 potest defendi, cum ἔνοι pro τινὲς poni posse sciamus (cf. Rad. 63, qui affert Strab. C 651)?

vim, quam habet μάλλον εἶλοντο (cf. 145, 9), quae optime quadret ad loci sententiam. Superlativus est certo minus elegans, quod recte sensit W 250.

152, 27 ὡς ἂν ἐκ πλοῦ F ὡς ἐκ πλοῦ Th VIII 27

Nostro loco ἂν particulam abhorrere a veterum usu non fugit Gasdam 21. Verum W 251 errat, putans eiciendam esse illam¹⁴¹⁾, non solum propterea, quod saepius noster ita loquitur¹⁴²⁾, sed etiam, quod alii auctores posteriores idem sibi concesserunt¹⁴³⁾, qua de re optime disserit Rad.¹⁴⁴⁾ p. 166 haec: „am gewöhnlichsten ist ὡς ἂν da, wo es gilt einem kausalen Gedanken subjektive Färbung zu geben.“ En iterum vides in Th veterum usum substitutum esse licentiae posteriorum.

Iam ad finem pervenimus lectionum percensendarum, nam voce πλοῦ explicat fragmentum Thebanum¹⁴⁵⁾.

Conclusio.

Multa atque varia sunt, quae e diversis singulorum locorum tractatorum discrepantiis didicimus, atque operae erit pretium summam facere, ut in universum perspiciamus, quae ratio intercedat inter codices F et Th.

I. Primum breviter complectamur eas 25 lectiones codicis Th, quas praeferendas putamus memoriae F.

a) Quinque locis cod. Th genuinas exaravit particulas, cf. I 7 (148, 22) et II 8 (149, 1), ubi deest in F καί, I 16 δῆ (148, 25 F δέ) I 19 (148, 26) et VII 7 (152, 6) τὲ καί (F καί).

¹⁴¹⁾ Dicens „ἂν ist zu streichen, da es sich nicht um eine irrealer Vorstellung handelt“.

¹⁴²⁾ Cf. 34, 18. 40, 18. 134, 17. 144, 7. 153, 2.

¹⁴³⁾ E. g. Plut. Dio Prus. N. T. cf. Bl.-D. 453, 3 p. 265.

¹⁴⁴⁾ Qui idem conferendus est p. 178, 2.

¹⁴⁵⁾ Quod maxime dolendum est, quia sequentia verba καὶ ἀγωνίας εὐθέως ἀσπασαμένην τὴν πατρίδα Herchero duplici modo erant suspecta. Primum desiderat ille post ἀγωνίας participium κερμηκῶσαν vel simile quid. Quod falsum esse apparet ex praepositione ἐκ, cui hoc loco inest notio, quam reddimus verbis „statim ex“, sive „unmittelbar nach“, ut nos dicimus (qua de re cf. S III 282). Accedit quod tales verborum formae saepius supprimuntur cf. S IV 111, sq. et Rad. 176 et nostri locum 150, 19 φορτίδας γὰρ οὐ βλέπω ναῦς ἀλλὰ μακρὰς καὶ ὡς ἐκ πολέμου τριήρεις. Praeterea hr εὐθέως depravavit in εὐθύς, quod facere non debuit, cum illud, e Lysiae atque Demosthenis orationibus notum occurrat apud Polybium et atticistas (cf. S I 121. II 112. III 126).

b) Bis meliorem praebet Th verborum collocationem, cf. I 8 (148, 21) οὐδὲν ἠπίστατο (F ἠπ. οὐδ.) et I 28 (148, 30) ἀπάγει Καλλιρόην εἰς Συρακούσας (F K. εἰς Σ. ἀπ.).

c) Rectam orthographiam duorum verborum vides in Th, cf. I 8 (et saepius) 148, 22 Καλλιρόην (F Καλλιρρόην) et VII 14 (152, 9) Συρακοσίους (F Συρρακουσίους).

d) Sexies desunt in F singula verba, cf. I 14 (148, 25) ἐξ ἀρχῆς, I 17 (148, 26) μάλιστα, I 21 (148, 27) εἰ, I 24 (148, 28) οὕτως, IV 22 (149, 28) πολλῶν, VI 14/15 (151, 29) μεταξὺ φερόμενος; de καί bis omisso cf. sub „a“.

e) Contrarium vitium bis in F exstat, cf. II 20 (149, 6) ἔχειν et VIII 11 (152, 20) καί.

f) Accedunt septem loci, qui in F male leguntur; depravata sunt imprimis * 148, 28 παραχθείη F (Th I 24 παραχθῆ), 149, 29 οἰκήσεις F (Th IV 25 εἰκόνας), 151, 30 ἐπεκλύοντο F (ἐπεκυλίοντο Th VI 18), 152, 1 καί F (Th. VI 25 καλλίων). Praeterea rectum praebet Th VI, 6 ἄργυρον (152, 6 ἀργύριον F); quibus adde I 15 (148, 25) ἅπαντα Th (πάντα F). VII 3 (152, 5) φησὶν Th, (ἔφη F). VIII 11 (152, 20) εἰσαγαγὼν Th (εἰσάγων F).

Quarum 25 lectionum 8 coniectura erant inventae¹⁴⁶⁾, quibus accedit nona, quam in F falsam esse traditam viderat Cobetus (148, 28). Praeterea dignum est, quod attendatur codicem Th congruere cum codice F quinque locis, quos iniuria viri docti in suspicionem vocaverunt cf. IV 1 (* 149, 20 articulum del. hr.), IV 1 (149, 21 ἀναπεῖθει. Jak.: ἀναπεῖθεται), V 14/15 ἐπικαταπλεῖ ταῖς ἄλλαις τριήρεσιν (* 151, 18 hr. σὺν inseruit), V 25 sq. καὶ ἦν ἐκεῖνο τὸ σχῆμα τὸ μετὰ τὴν ναυμαχίαν τὴν Ἀττικὴν (151, 22 sq. Nab. Schmidt.), VI 9 ἀπὸ (* 151, 20 R. hr. ἐπί).

II. Deinde agendum est de codicis Th pravis lectionibus, quarum numerum multo esse maiorem dilucide monstravimus. Etsi non habemus, quod illas singulas repetamus, tamen operae erit pretium perlustrare gravissimas, ut elucescat, qua via quaque ratione ortus sit verborum contextus codicis Th. Atque puto e varietate discrepantiarum certo certius evadere, ut non fuerit unus atque idem, cui debentur ea, quae

¹⁴⁶⁾ Quos locos crassis numeris significavi.

vidit Wilkenii acumen in palimpsesto. Immo si non plurium certe duarum manuum vestigia satis aperte perspicuntur.

a) Primum afferendi sunt loci, quibus mera negligentia nonnulla exciderunt verba, e. g. cf. II 11 (149, 2 εἰς ἐμέ), IV 19 (149, 27 εἰς Ἰωνίαν μέγα), VI 2 (151, 28 παρ' ἀμφοτέρων), VIII 2 (152, 16 λόγου θᾶπτον). Accedunt gravissimi illi duo loci (III 11 sqq., IV 4 sqq.) quibus eadem scribae incuria effectum est, ut alia multa retractarentur¹⁴⁷). Similem esse rem in tertio loco (V. init.) supra pag. 363 exposuimus.

b) Deinde sunt commemorandi loci, quos nescio quis librarius consulto immutavit.

1. Primum complura invenimus intercalata quae, cum neque ad stilum nostri neque ad totius fabulae compositionem quadrent, non possunt probari obstante Wilkenio¹⁴⁸). Interpolationes, quae insunt columnae tertiae atque quartae, mittimus (cf. supra pag. 351 sq. et 359). Immo sat est conferre locos hos: V 7 sqq. cum 151, 15 sq., V 21 sq. cum 151, 21, VI 9 cum 151, 27, VII 16 sq. cum 152, 10.

2. At maior est numerus locorum eorum, quibus Charitonis genus dicendi transformatum esse videmus. Multas locutiones nec non structuras, quas temporum seriorum Graecitatis proprias esse notumst, ad veterum rationes immutatas esse neminem, puto, fugerit. Ut exemplis utar: invenis II 17 articulum insertum (cf. 149, 4), III 20 σοῦ scriptum pro σοὶ (cf. 149, 18), V 8 ἦ suppressum ante καί (cf. 151, 15), VIII 1/2 temporis praesentis infinitivos βλέπειν καὶ ἀκούειν loco aoristi ἰδεῖν

¹⁴⁷) Fere idem videtur sensisse de illis locis doct. Wilamowitz, qui l. c. 33 disserit haec: „Wilcken hat freilich auf zwei Stellen hin, wo die Abweichung etwas tiefer geht, von einer doppelten Rezension geredet; allein es handelt sich beide Male nur um Auslassungen und dadurch bedingte Aenderungen.“

¹⁴⁸) Cum eis, quae exposuit W 251: „Vielmehr haben überall die volleren Formen sich als singgemä ß, oft als notwendig und vielfach auch durch Parallelen als gut charitonisch erweisen lassen, während die kürzere Form sich deutlich durch ungeschickte Handhabung der Sprache, durch Schaffung sachlicher Lücken und andere Zeichen jüngerer Bearbeitung als nicht originell verrieten“ pugnant eiusdem verba p. 249 prolata (ubi res est de IV 19 sq., cf. supra p. 360): „Daß der Schreiber vom Th — jedenfalls an dieser Stelle — keine Lust zum Erklären und Interpolieren gehabt hat.“

καὶ ἀκούσαι (cf. 152, 15/16) positos, VIII 20 numerum singularem ἐσχίζετο plurali ἐσχίζοντο substitutum (cf. 152, 23), VIII 27 ἄν particulam omissam in locutione ὡς ἄν (cf. 152, 27). Simili modo stilum Charitoneum plane neglectum esse demonstrant loci hi: Non minus quam ter (II 13—16 cf. p. 149, 4; VII 9—13 cf. p. 152, 7 sq.; VIII 2—5 cf. p. 152, 16) subordinatio substituitur coordinationi; I 26 ἀκούειν coniungitur cum accusativo (cf. 148, 29, cum noster in talibus locutionibus genetivum praetulerit); inepte transponitur ἄν particula II 9 (cf. 149, 1), quod idem cadit in ἐμός III 18 (cf. 149, 17) et V 12 sq. ἐξεχεῖτο, ubi insuper compositum vix Charitonis est (cf. 151, 17); ponitur II 27 verbum compositum ἐπιδιδόναι ad vicem simplicis (cf. 149, 8). E quibus exemplis, autumo, evadit, ut non tam prudenter quam consulto retractata sint verba Charitonea. Etsi haud multum habet ponderis, nolim praetermittere in codice Th plures exstare hiatus (e. g. cf. III 15 cum 149, 16; VIII 7 cum 152, 28) quam in codice F.

III. Tertium, quod est gravissimum: conamina Wilckenii, qui ubi neque F neque Th genuina praebent verba, ex utraque memoria ipsius Charitonis manum redintregrare voluit, ad irritum cadere confido me demonstravisse.

I. Index rerum*).

Activum pro medio .	353	— per καὶ effecta . . .	372
Adverbia situs et motus confunduntur .	366 sq.	Dativus sociativus . . .	365
Aoristi modi pro praesentis . . .	374, 129. 375	— temporis	362
Articulus susque deque positus	342, 32	— pro accusativo . . .	349, 48
— additur regi Persarum	342	— evanuit	362, 83
— additur attributo, quod sequitur nomen articulo carens	370	Dittographia 343. 369. 375	
— deest subst. abstractis	335, 6	Ellipsis obiecti .	355. 356
— deest nominibus in plurali numero positus	335, 7	— participii	378, 175
— deest nominibus, e quibus pendet genitivus	342	Futurum pro optativo.	338, 21
— deest locutionibus praepositionalibus .	366, 95	Genetivus temporis.	362
— deest attributis, quae sequuntur nomina articulo praedita . . .	371	Genus neglegitur . . .	349, 47
— deest apud οἷτος, ἐκστ-voç	362	Hiatus admittitur . .	368, 104
— falso deletus . 355 s. f.	376	— evitatur	354. 375
Chiasmus	366. 375, 132	Homoiocata rcton.	361
Clausula heroica admissa	343, 36	Homoioteleuton .	367 s. f.
Collocatio verborum 333 sq. 340. 349, 47 364		Imperfectum loco aoristi	345, 40
Comparativus cum genetivo pronominis reflexivi copulatus .	369, 13	Infinitivus per articulum substantivi loco positus	365
Constructio ad sensum	349, 47. 376	Iteratio eiusdem vocis	351, 56
Coordinatio 341. 372. 374		Obiecta supprimuntur	355. 356
— per δέ effecta	374	Optativus consulto positus	351
		— obliquus	351, 55
		— evanuit	338. 351, 55
		Oratio indirecta evitatur	336, 16
		Pleonasmus	341, 30
		Praesens pro futuro.	342, 32
		— participium pro aor. (?)	352, 58
		Superlatio .	347. 362 sq. 369
		Vocales miscentur: α et ε	348, 45
		— ε et α	371, 119
		— σι et τ; τ et σι	352, 59

*) Numeri spectant ad Philologi vol. LXXVIII (n. s. XXXII) paginas 330 sqq.

II. Index verborum.

ἀδύνατος	340	καὶ concessivum	358, 73
αἰσθάνομαι = intellego .	354	— consecutivum	356
ἀμήχανος	340	— coordinat enuntiata .	341
ἄν pro ἦν	338, 20	— copulat participia va-	
ἄν particula quomodo		riat notionis et variae	
sit posita	340	formae	358
ἀναβλέπω εἰς τὸν οὐρανόν	376 init.	—: ἦ καὶ	364
ἀναγράφω	342, 32	—: ὁ καὶ	347, 41
ἀναπείθω	355 sq.	καὶ — καὶ	374 s. f.
ἄπας	337 init.	Καλλιρόη	335 sq.
ἀπέροχομαι: ἀπελευσάμην.	359 sq.	λέγω: εἶπεν ante orat.	
—: ἀπελεύσομαι	360, 77	direct. positum	363
ἄπό pro ἐπί c. genetivo.	366 sq.	λόγον θάττον	374
ἀποζεύγνυμι	348, 45	— κρείττον	362
ἀποκλάω pro ἀποκλάομαι	353	νῦν additur adverbio ἀλη-	
ἄοργρος	372 init.	θῶς	364, 87
ἀσπάζομαι	358, 72	ὁ καὶ	347, 41
αὐτόθεν pro αὐτόθι	366, 98	οἴμμοι	354 init.
αὐτός	350, 53	ὁμολογέω χάριν	343
βασιλεύς: ὁ β. = rex Per-		ὄνομα et ὄνοματι	362, 83
sarum	342	ὀρμίζω pro ὀρμίζομαι .	353, 61
— ὁ μέγας β.	342, 35	ὄς μὲν — ὄς δέ	377, 140
γαμέω pro γαμοῦμαι	353, 61	ὅτε μὲν — ὅτε δέ	377
γάρ in initio duorum		ὅτε μὲν — ποτὲ δέ	377
enuntiatorum se se-		οὖν cum δέ mutatum (?) .	365 init.
quentium positum	350, 49	οὕτω(ς)	339, 22
δέ enuntiata coniungens	374	παρασκευάζω pro παρα-	
δή cum δέ confusum	337	σκευάζομαι	353, 61
διαζεύγνυμι	348, 45	παρασκευάζομαι	360, 78
δίδωμι ἐπιστολὴν	344	περιορήγνυμι pro περιρρή-	
διερευνάω pro διερευνάομαι	353 s. f.	γνυμαι	353, 61
ei cum coniunctivo con-		ποιέω τινί τι	349, 48
iungitur	338	πορθμείον	362, 83
εἰέροχομαι	336	ποτὲ μὲν — ποτὲ δέ	
εἶτα	372, 122	(ὀτὲ δέ)	376 sq.
— post πρῶτον positum.	344	προστίθῃμι	344 sq.
ἐκ = statim post	378, 145	προφάσει, προφάσεις . .	363, 83 s. f.
— pro ἐπί cum genetivo	366 sq.	συναπάγω	368, 105
ἐχέω	364, 90	συννευχή	368, 104
ἐνοιοί pro τινές	377, 140	Συρακόσιος	373
ἐνοιοί μὲν — οἱ δέ	377, 140	σοσκευάζομαι	360, 78
ἐπιδίδωμι ἐπιστολὴν	344	τὲ καὶ	372 init.
ἐπικαταπλέω τινί	365	ὑπὲρ cum comparativo .	370
ἐπικυλλομαι	368 sq.	— cum accusativo meta-	
ἐπινοέω	334, 4	phorice	370, 115
ἐπιστολὴν (ἐπι-) δίδοναι .	344	ὑποπτεύω	334, 4
ἐροχομαι: ἐλεύσομαι	360, 77	φημί: ἔφη, φησί(ν) ora-	
ἐρωτάω	336, 16	tioni direct. insert.	371
ἔτι additur comparativo	369, 113	φιλάοργρος	362, 81
εὐχή	368, 104	χάριν ὁμολογέω	343 s. f.
ἤ καὶ	364	χέω	364 s. f.
ἵνα consecutivum	356, 66	ὡς ἂν	378
καὶ aliquid eminentius		ὥσπερ cum participio . .	338, 19
facit	334 sq. 340.		

III. Index locorum praeter columnas Thebanas tractatorum.

* 6, 22	366, 95	* 58, 12	352, 56	115, 16	335
* 8, 12	334, 4	* 58, 21	353, 61	116, 2	342, 34
* 9, 29 sq.	358, 73	* 59, 19	353, 61	* 116, 8	342, 32
10, 24	351, 55	* 60, 19	341, 30	* 116, 24	342, 34
* 13, 19	352, 56	* 65, 15	355 s. f.	* 118, 4	338
* 14, 1	362, 83	* 68, 25	356, 66	* 118, 15 }	342, 34
* 14, 16	377, 140	70, 32	335, 7	* 119, 18 }	342, 34
14, 28	356, 66	† 72, 17	371, 118	119, 24	374, 131
15, 7	341, 30	† 72, 28	368, 105	* 119, 26	342, 34
* 16, 32	374, 130	† 72, 29	374, 130	120, 19	353, 61
* 17, 13	334	† 72, 30	337, 17	* 120, 22 }	342, 34
18, 24	349, 47	† 73, 6	334	* 121, 1 }	342, 34
20, 14	366, 98	† 73, 17	334, 5	* 121, 25 }	342, 34
* 20, 15	337	73, 27	342, 32	* 121, 32	335
21, 18	342, 33	* 75, 27	335, 7	* 122, 8	335. 342, 32
25, 5	343, 36	* 78, 1	341, 30	* 124, 27 }	342, 34
* 27, 21	349, 47	* 79, 6	363, 83	* 127, 22 }	342, 34
28, 30	352, 56	* 81, 2	341, 30	128, 24	342, 32
* 31, 28	338, 21	* 81, 28 }		* 130, 27	335
* 32, 1	359, 73	* 82, 5 }	342, 34	* 132, 6	345, 40
† 32, 4	376, 135	* 82, 29 }		132, 16	334, 3
† 32, 9	337	* 88, 20 }		* 133, 11	342, 32
† 32, 13	337, 18	90, 22	349, 47	135, 1	342, 32
* 33, 19	334	* 91, 26	342, 34	* 140, 8 }	342, 34
* 37, 28	352, 58	92, 9	335, 7	* 141, 13 }	342, 34
* 38, 1	363, 83	* 94, 17	334 s. f.	141, 26	342, 32
39, 17	352, 58	* 94, 19	339	142, 11	375, 131
* 42, 4	341, 30	* 97, 4	342, 34	* 143, 11	342, 32
44, 8	342, 32	* 99, 25	353, 60	* 144, 29	345, 40
46, 29	335, 7	* 100, 28	342, 34	* 145, 16	347, 41
46, 31	356, 66	101, 7	335, 9	145, 17	337, 16
47, 29	335, 7	* 102, 10	342, 34	146, 1	349, 47
48, 30	374, 130	103, 10	345, 40	146, 17	342, 32
50, 15	353, 61	* 104, 22	352, 18	* 147, 24	342, 34
* 53, 23	374, 130	105, 17	342, 32	* 150, 8	345, 40
* 53, 25	342, 33	107, 29	335, 7	152, 27 }	378, 145
54, 30	335, 7	* 111, 15 }	342, 34	* 152, 28 }	378, 145
* 57, 20	376	* 112, 26 }		153, 1	336, 16
58, 8	368, 104	* 113, 21	335 init.	* 154, 18	352, 56

A. T. * 108, 12 338, 20
 Diod. XIV 47, 2 344, 39
 X.E. 330, 13 352, 56

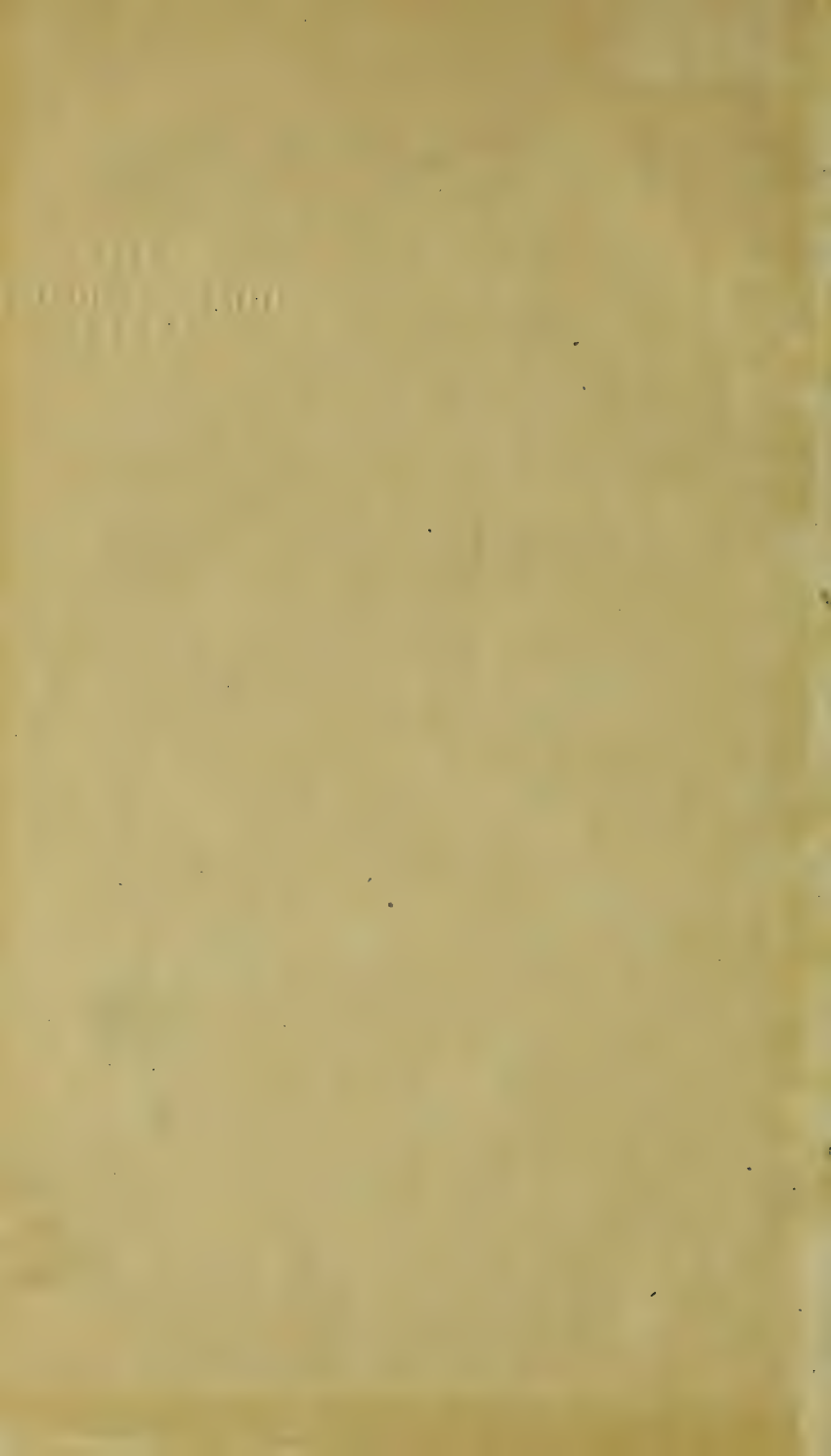
X.E. * 339, 22 367, 101
 X.E. * 368, 13 352, 56
 X.E. * 370, 28 353, 61

Vita.

Natus sum Hermannus Franciscus Zimmermann anni proximi saeculi XCI ante diem XV Kal. Mart. Mauricidorpium in vico Saxoniae prope Regipontem sito patre Ottone matre Luisa e gente Reusner, quos adhuc vivos colo. Fidei addictus sum evangelicae. Primis litterarum elementis Koetzchenbrodae et Dresdae imbutus frequentavi per novem annos gymnasium regium Dresdense, cui primum Wohlrab †, tum Friedrich praeerat. Vere anni h. s. X maturitatis testimonium adeptus in numerum civium academiae Lipsiensis referendum me curavi philologiae classicae et historiae incubiturus. Docuerunt me viri doctissimi Barth (†), Beloch, Bethe, Birch-Hirschfeld †, Brandenburg, Brugmann †, Frenzel, Gardthausen, Goetz, Heinze, Herre, Jungmann, Keil †, Koerte, Kromayer, Lamprecht †, Lipsius (†), Martini, Schreiber †, Schulz, Seeliger (†), Sievers, Spranger, Studniczka, Suess, Thieme, Volkelt, Wilcken, Wundt (†). Proseminarii philologici I et II interfui Betheo, Heinzeo moderantibus Deinde Bethei, Heinzei, Koertei, Lipsii auspiciis seminarii philologici sodalis fui per tria semestria, per bina ordinarius. Praeterea benigne receperunt me in seminarium archaeologicum Studniczka, in historicum Beloch, Herre, Kromayer, Seeliger, Wilcken, in paedagogicum Jungmann.

Quibus praeceptoribus omnibus gratias ago quam maximas semperque agam. Imprimis Ricardum Heinze atque Alfredum Koerte, studiorum meorum fautores, benevolentissimo gratisso-moque semper colam animo. Neque minora debeo Edgardo Martini, qui inde ab autumno h. s. XVI ornavit me munere famuli et privatim mea studia fovit.

Restat, ut disertis affirmem verbis gratissimum mihi factum esse ab Alberto Rehm, qui hanc dissertationem Philologi vol. LXXVIII libentissimo inseruit animo.

CLX

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

881C3.YZ

CD01

DE CHARITONIS CODICE THEBANO. TUBINGIA

3 0112 023775981